

ELŐFIZETÉS

NYELVEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, október 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: Kronstadt és társai.**
- Csatorna a Duna-Tisza közt.**
- A kínai kérdés.**
- A gazdasági-egyesület köréből.**
- A görög trónörökös hadsegédét börtönre ítélték.**
- A dombiratosi titok.**
- A kornyarevai véres zendülés.**
- Egy párbaj következményei.**
- Betűró katonai őrség.**
- A tisztelendő úr regénye.**
- Bosszú a szerelmes levelekért.**
- Társaság: Az utolsó óra.** Irta: Vértesi Gyula. —
Az irgalmas nővér. Fordította: Yvonne.
- Csarnok: Az alligátor.** Irta: Vierter Ferencz.

Kronstadt és társai.

Budapest, október 2.

Ugy tűnik fel, mintha a képviselőháznak nagy többsége igazságtalan lett volna Werner Gyula, egyik legfiatalabb és legtehetségesebb erdélyi származású képviselő iránt.

Werner ugyanis a tavalyi belügyi költségvetés tárgyalása során történelmi fejtegetések kapcsán igen éles és szigorú kritikát gyakorolt az erdélyi szászok felett. Beszéde nagy feltűnést keltett és általános figyelemmel hallgatták. A fiatal képviselő lángra gyúlt arccal vágta az egy csomóban összebujt szász képviselők arcába kétszínűségeket s a szászok házafiatlan magatartása miatt a szász intelligenciát és ezek között első sorban országgyűlési képviselőiket okolta.

Még a Werner iránt elfogult ellenzékiek előtt is felejthetetlen volt e támadás. A fiatal képviselő úgy állott ott, ajkán a hazafias fellobbanás, majd a kérélnthetetlen gúny szavaival, mint a ki egész Erdély nevében, az egész magyarság képviselőjében kérte volna számon a szászok viselt dolgait.

A szászok lesújtva hallgatták. Mégis igen sokan túlzottaknak tartották e vádakat; nem tartották opportunusnak, politikusként az elkeseredett kifakadásokat és a szászok újból fellélekzettek.

Mindenki úgy vélte azonban, hogy ha erős volt is a Werner támadása, a szászok mégis okulhattak belőle.

Mi történt azóta?

Mintha mindazt, a mit akkor izzó hazafisággal hangoztatott az ifjú képviselő, a szászok maguk megerősíteni iparkodtak volna, olyan jelenségek merültek fel az erdélyi szász városokban, amelyek mindenütt kínos meglepetést és megdöbbenést keltettek.

Hiszen jól ismerhettük a zöld szászok sérelmeit, körülbelül tisztán lehettünk hazafiságuk felől is, de a mi legutóbb történt, az már túl megy a józan gondolkodás határain is.

Hiszen arra el lehettünk készülve, hogy a zöld szászok magyarellenes gyűlölködésüket nem fogják titkolni akkor sem, a mikor a szász városok elnevezése felett tárgyalnak. De itt nem a zöld szászokról van szó, az egész szászság, össze-

tartva nyílt harcra indított a magyarság és a haza ellen.

Jól disztigválnék. Nem csupán a német elnevezés az, a mi jogosan bánthat minden magyart ebben az országban, de ennél sokkal súlyosabb gravamen számba mennek azok a beszédek, melyekkel a szászok követelésüket kicsérték.

Ime Szeben és Brassó vármegyék tegnap rádublaztak a városok határozataira. Nekik is Kronstadt és Hermanstadt kell, Nagyszebenről és Brassóról hallani sem akartak. Sőt, az egyik megsiketült szász atyafi *forradalommal* fenyegetőzött, ha a szász városok magyar neveket kapnának.

Mi ez? Bárhogy tagadnók is, ez nem egyéb nyílt lázadásnál. Ez már nem beszéd, hanem tett. *A hazaárulás tette.* Ezt a bélyeget önmaguk sütöték magukra és mi csupán a tényt konstatáljuk.

Nos, e hazaárulással szemben sem a kormány, sem a törvényhozás nem maradhat továbbra is tétlen.

Itt cselekedni kell. Tényekkel kell bebizonyítani, hogy a magyar állam hatalma utoléri a gazokat, a kik vakmerőségükben odáig mertek menni, hogy nyílt harcra indítottak az állam ellen.

A szászok magatartása külön államot jelent az államban.

Nos, mihamar megfognak, meg kell, hogy győződjenek arról, hogy itt csak egy állam és egy szupremácia van: a magyar állam és a magyar faj szupremáciája.

TÁRCZA.

Az utolsó óra.

— Kép. —

Irta: Vértesi Gyula.

Tegnap még János ur ugyancsak szapult Mariskát, hogy hogy adhat egy pár csirkéért egy forintot, nem lopja ő a pénzt és sohasem hitte volna, hogy saját rokona akarja őt tönkretetni — és ma már olyan csendesen fekszik az ágyban, mint valami halott.

Bizony, János ur nagyon beteg. Az erős, egészséges ember egyszerre úgy leesett a lábáról, mint valami nagy vörös alma, a mit a szél leráz a fáról.

Csak dél felé jön egy kissé magához, s a kis éjjeli szekrényen fekvő csengetyűt elkezdte irgalmatlanul rázni.

— Mit parancsol, bácsi?
— Hát van neked lelked így itt hagyni engem? Persze, bánod is te a bátyádat, csak ebédet főzhesz, hogy jóllakhassál.

— Bácsinak csináltam becsináltat.
— Tudom, hogy borjuhust hozattál, pedig csirke is maradt még tegnapi.

— Megettük tegnap este.
— Hiszen te meg is eszel mindent, egészen kipusz-ti-tasz.

Az utolsó szót már félálomban mondta ki;

nagy, ősz feje lehanyatlott a párnára, s kinosan hörögve szedte a lélekzetet.

A leány egy darabig ott állott az ágy fejnél, azután sarkon fordult s kiment a szobából.

Alig ért ki, újra hallatszott a csengetés.

— Orvosért voltál már?

— Hogy hagyjam itt a bácsit? A cselédet elküldtem a paiczra.

— Ugy-e költész már ész nélkül, hogy ezt a vén bátyádat sikerült beteggé tenni. Mert te vagy annak is az oka, hogy én megfáztam. Magamnak kellett kimenni a szőlőbe a munkások után, mert te azokra sem tudsz vigyázni. Megizzadtam, hideg szél fujt és most itt nyöszörgök . . .

— Melyik orvost hívjuk?

— A katonadoktort.

— De hiszen az semmit sem tud.

— Értesz is te hozzá. Tartozik nekem tíz forinttal, hát hadd gyógyítsa le.

Az öreg katonadoktor úgy délután felé be is néz a beteghez.

— Egy kis katarus, kedves barátom, kutyabajod sem lesz; de hát a vén legény vigyázzon magára. Majd irok valamit . . .

— Ne nagyon drága orvosságokat. Tudod, kevés a pénzem, sok mindenre kell, — s ez a leány is . . . tovább nem mondhatta, mert a melle elkezdett iszonyuan hörögni.

— No, nem drágát irok.

Odakint azután, mikor a leány kikísérte, egész közönyösen mondta meg neki:

— Legfeljebb a holnapi napot éri meg. Gyönyörű tüdőgyulladás, — s ravaszul mosolyog a bajusza alatt, elgondolva, hogy a tíz forintot sem igen kell már neki megadni.

Délután eljön egy pár régi ismerőse az öreg urnak. Látják ugyan, hogy nagyon odáig van, hanem azért vigasztalgatják, tréfálgatnak vele.

— Ej, ej, kópé valami kaland árthatott meg. Hiába, te csak javithatatlan vagy.

A fakó arcon gyenge mosoly fut keresztül. Jól esik hallani, hogy betegségét nem is veszik komolyan.

— Már én olyan vagyok . . .

Azután újra elhallgat s nem szól többé egy szót sem, csak mikor elbucsznak tőle, akkor inti oda ágyához az egyiket.

— A kamatot el ne felejtse, holnap kell fizetned.

— Dehogy, a világért sem.

— A jövő héten kimegyünk a pinczébe, megkezdjük a legjobb bort, nem tartogatom bizony tovább, mert még mások isszák meg helyettem . . . jaj, ez az átkozott megfázás . . . csak egyszer bírnék jó nagy lélekzetet venni . . . Ki bizony, kimegyünk.

S mindnyája utána gondolja, hogy ki ám, öreg, a temetőbe.

Mariska egész délután ott ült az ágya

Csatorna a Duna-Tisza közt.

— Egy nagy vízi út épülőben. —

Arad, október 2.

Néhány évvel ezelőtt egy tekintélyes financier, báró *Nikolics Fedor* és egy zseniális magyar mérnök, *Koltor László* közösen engedélyt nyertek a kereskedelemügyi miniszteriumtól a Duna-Tisza között összekötő csatorna előmunkálataira. A csatorna Budapestnél kezdődött volna s Csongrádnál szakadt volna a Tiszába, úgy, hogy Félegyházától Szegedig egy külön kiágazást nyert volna a vízi-út. Magyarország legtekintélyesebb vízi-mérnökei szoltak hozzá a szaklapokban közzétett tervezethez s a pénzvilág figyelme is élénken fordult a korszakalkotó tervezet felé. *Nikolics Fedor* báró a pénzvilág figyelmét iparkodott ébren tartani, míg *Koltor László* mérnök újabb terepfelvételeket eszközölt s ezen közben szorgalmasan tanulmányozta az ezen tárgyról irt régi, jeles szakmunkákat, a többi között *Vedress János* néhai szegedvárosi főmérnöknek kiváló szakmunkáját.

A földmívelésügyi miniszterium, melynek tudvalevőleg külön vizrajzi osztálya van, szintén figyelmes lón a tervezők munkájára s egy alkalommal szaktanácskozást is tartott Budapesten, az érdekeltségek bevonása mellett.

A *Nikolics-Koltor-féle* tervezet kivitele azonban, mely úgy a hajózási forgalom kifejlesztését, valamint egyúttal a Duna-Tiszaköz megöntözését célozta a csatornával, — olyan rengeteg összegbe került volna, hogy a nagy lőkének bármiféle tömörülése sem lett volna erre elegendő.

Ezért maga a földmívelésügyi miniszterium vette kezébe a csatorna előmunkálatainak folytatását, még pedig teljes erővel.

Nemcsak átvette a *Nikolics-Koltor-féle* tervezetet, de a rendelkezésére álló és ujonan gyűjtött adatok felhasználásával tetemesen meg is bővítette s az előmunkálatokat szorgalmasan foganatosította. Műszaki közgeivel Budapesttől kezdődőleg lefelé átvizsgáltatta a felhasználandó földeket s a tulajdonosokkal megállapodásra iparkodott jutni, nehogy a kisajátítási eljárást kelljen foganatba venni.

A munkával a földmívelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának műszaki közgei lehalad-

tak már egész Kecskemétiig s — mint tudósítónk írja — megkezdték a munkát Csongrád község harárában is.

A munkálatokat *Hoszpocky Alajos* m. kir. műszaki tanácsos vezeti, aki a napokban Csongrádra érkezett, hogy a kezei között lévő tervezet szerint tárgyaljon a tulajnonos földbirtokosokkal.

Ha Csongrád határában befejezi ezeket a tárgyalásokat, akkor a félegyháza-szegedi mellékvonalra kerül a sor s akkor Félegyházától kezdve Szeged felé halad, hogy a tulajdonosokkal befejezze a csatornázás céljaira szükséges földterület átengedése felől tárgyalásokat.

Az idő igen kedvező, úgyhogy *Hoszpocky Alajos* műszaki tanácsos valószínűleg még ez év őszén eljut Szegedfíg s a szegedi földesgazdákkal is megállapodásra fog jutni földeik átengedését illetőleg.

Mondanunk sem kell, hogy a budapest-csongrádi s félegyháza-szegedi csatorna kiépítésével, amely ugylátszik mihamarabb meg fog valósulni, a Duna-Tisza-köznek egyik legvitalisabb érdeke nyer kedvező kielégítést. Micsoda óriási fellendülése lesz az ezen vidéken elhanyagolt kertész-iparnak s micsoda kiviteli eszköze lesz a vízi-utban a nyersterményeknek, főleg a gabonának s gyümölcsnek, — azt ki sem lehet előre számítani.

TÁVIRATOK.

Segítség a bányászoknak.

New-York, október 2. A wyomingi szénbányák tulajdonosai elhatározták, hogy a bányamunkásoknak 10 százalékos bér-emelést ajánlanak és valamennyi panaszkodásra nézve tárgyalásba bocsátkoznak velük.

A transzváli események.

London, október 2. A *Daily Telegraph*-nak jelentik *Lourenco-Marquezból* tegnapi kelettel: Az egész testördandár elhagyta Komatipoortot és visszatért Angliába.

Lisabon, október 2. Mozambique fő-kormányzója *Krüger* nevében gratulált *Károly* királynak az ő és a királyné szü-

letésnapja alkalmából és egyúttal *Krüger* háláját tolmácsolta azért a vendégszeretetért, melyet a *lourenzó-marquezi* kormányzó házában élvezett.

Brüsszel, október 2. *Krüger* Brüsszelbe való érkezése után a hágai békebiróságot intervenczióra fogja felkérni a burok érdekében.

Választások Angliában.

London, október 2. Az első választások eredménye még nem bizonyos. A jelentések csak most érkeznek be. Az eddig nyilvánosságra jutott eredmények szerint a kormánypártnak hat tagját és egy liberális jelöltet újra megválasztottak. A liberálisok elhódították a hartlepooli mandátumot.

London, október 2. Az éjfélig beérkezett jelentések szerint megválasztottak 111 unionistát és 21 ellenzéki jelöltet.

A kínai kérdés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

A kínai császár a levélírás békés ösvényére lépett. *Sanghai* sürgönyök szerint *Kung-Szü*, a Sárkány fia és a mennyei birodalomnak ugynevezett ura, levelet intézett *II. Vilmos* császárhoz. Ha nem forognának kockán nagyon komoly érdekek, akkor igazán szívünk-ből nevezhetnénk ennek az irásnak a naivságán. A kínai császár azt üzeni a német császárnak, hogy mélyen elszomorodott rajta, hogy *Ketteler* bárót, a német követet, megölték, és azt hiszi, hogy ezzel megint szent a barátság és a régi békés viszonyok. *Hogyisne!* Hiszen ennyi megalázkodás csak elég attól a mindentható uralkodótól, a kinek az özvegy-császárné és *Tuan* herceg parancsolnak. Legkönnyebben azt hinnők el, hogy ez a levél egyáltalában nem létezik, noha arra már a német császár állítólag választ is adott.

Éppen olyan szívesen kételkednénk abban a takui jelentésben, hogy oroszok, francziák és amerikaiak már is nehézségeket gördít *Waldersee* gróf utjába és nem akarják elismerni fő nhatóságát. Az elbájoszó diplomáciai zürz-

Az irgalmas nővér.

Francziából: *Yvonne*.

(Vége.)

Pontos voltam. Látom *Sainte-Anne* egy kicsi szobájában jövendőbeli barátomat, *Pierre*-t, kit levetkeztetnek és lefektetnek, hogy elaltassák; e nyugalmas helyen teszik ezt, hogy a gyermek ne lássa a bonczoló-terem borzasztó berendezését, a kések, fogók, fűrészek egész kirakatát, sem a padot, hol az embereket levetkezve homokra fektetik, mint a tetemet, melyet felbonczolnak. Nem, ő nem fog látni semmit. És bizalommal engedi át magát a betegápolónak, ki egy összehajtott zsebkendőről lehelteti be vele a mérget mely megszünteti az érzékenységet és az életet. Mégis következik még néhány percnyi küzdelem. *Amikor* meg ösztönszerűleg védekezik a tetszhalál ellen... *Csuklik*, kiabál. Azután elfogja, leveri a mély álmom. Ez ijesztő álmom, amikor az arcz halálsápadt, a lélekzet alig észrevehető, a szembéjak élettelenek. Ezeket az ápoló felnyitja, hogy ujjja hegyével meggyőződjék a pupilla érzéketlenségéről. „Mehetünk, rendben van.” Egy kerekkel ellátott, ágyféle butor darabot tolnak a szobába, két nővér és egy segéd ráfektetik a gyermeket, míg az ápoló folyton tartja orra alatt a chlornformmal megittatott zsebkendőt.

E szomorú menet gyorsan halad át egy folyosón azután látjuk amint megnyílik egy széles üvegajtó, látjuk a köténnyel felruházott férfiakat és a körülöttük csillogó kristályt, nikkel és márványt... Majd bezárul az ajtó...

— Itt vagy, *Mariska*?

A leány összerezsent. Hátha meghallotta a gondolatát a beteg.

— Itt.

— Jer közelebb. Add ide a kezéd. Így néz reám!

Mariska odaül az ágy szélére s a mint nézi, nézi az öregot, ki még eddig sohasem szolt hozzá ilyen gyöngéden, egyszerre csak tele jön a szeme könnyel.

— Kedves bácsikám!

— Bohó, ne sirj. *Viola* nénéd is mindig így tett, az én kedves kis feleségem. Persze te nem emlékezel reá. Az is, ha valami kis bajom volt, mindjárt sirt. Az áldott jó lélek... Milyen boldogok is voltunk és látod, az Isten olyan hamar elvette. Milyen szép volt, milyen jó volt, hogy szerettem...

— Hát arra emlékezel, a mikor nyugdíjaztak s én egy nagy ebédet adtam. Dehogyan emlékezel. Itt volt a törvényszéki elnök is, felköszöntött, sajnáltak mindnyájan, hiszen szerettek mindnyájan. Nem is bántottam én őket soha egy szóval sem. Szerettek is, becsülték is...

— De arra csak emlékszel, mikor édes apád ide hozott hozzám. Milyen sok jó napunk volt azóta. Mond bántottalak valaha? Ugy-e szerettél is? Szép, nagyon szép volt itt minden.

Az ablakredőnyök között egy sugár besuhan s olyan vidám, kedves hangulatot ad az egész komor képhez.

János ur leikében is napfény ragyogja be az emlékeket. Egész multját, egész életét olyan szépek, olyan kedvesnek látja. *Fakó* ajkai körül mosoly játszik, s reszkető kezével szeretettel, gyöngéden simogatja a leány kezét.

— Ugy-e, így volt minden?

— Így, bácsikám

Minek mondaná el, hogy tudja, hogy *Viola* nénit a bácsi durvasága kergette a síba, hogy a ki csak ismerte fősvénységeért, rossz természetéért utálta, kerülte, s minden nap a szemére hányta, hogy ingyen tartja. Pedig ő dolgozott a háznál mindent.

— Ugy-e sokan szerettek engem?

— Sokan.

— Jó voltam mindenkinek?

— Jó, nagyon jó.

A haldokló egész arczát boldog mosoly önti el, ragyogó verőfényesnek látszó multja még egyszer megcsillan előtte, azután nyugodtan, csendesen elszenderül.

Mikor *Mariska* elmondja másnap a katonadoktornak, hogy hogyan halt meg az öreg ur, az csak annyit mond rá:

— Mindenki életében kell egy boldog órának lenni, az övében az utolsó óra volt az.

mellett, s míg az alvó nagy beteget nézte, olyan közönyösen gondolt rá, hogy az a hörgő mell talán holnapra már egészen elhallgat, s a lecsukott szemek többé föl sem nyílnak.

— Legalább nem kinez, — nem gyötör többé!

varhoz még éppen csak az kellene, hogy a helyszínén is kitörjön a viszálykodás. Akkor azután éppenségesen biztosan számíthatnánk arra, hogy Kína meghajol a hatalmasságok egyenes és imponáló koncertje előtt.

Mai távirataink a következők:

Pétervár október 2.

A vezérkar tegnap a következő jelentést adta ki: Takuból érkezett jelentés szerint Waldersee gróf egy hétig marad Takuban. Mult hó 27-én megnyitották a távirati összeköttetést Khabarovszk és Kharbin között.

A Szuitun folyó mellett lévő Szaucsa-körszékhelyén. Poltavszkájára közélközeli közelében, fegyveres kínai banda mutatkozott. A kereskedők és az odaváló munkások az orosz határra menekülnek. Csicsakov tábornok a kínaiak elűzésére küldött erőt alakított másfél század katonákból lovasságból, továbbá egy önkéntes csapatból Kopejkin ezredes parancsnoksága alatt a vasut védelmére.

Az oroszok 24-én elfoglalták Szaucsa-ut és elkergették a kínaiakat, a kik erre visszavonultak sánczaik mögé, a honnan később 43 halott hátrahagyásával menekültek. Mind a két ütközetben a kínaiak kemény ellentállást fejtettek ki. A oroszok ellenséget másfél szotnya közakság elűzött. Az oroszok vesztesége három halott és három sebesült.

Taku, október 2.

A németek előkészületeket tesznek arra, hogy első legyenek a paotingfu-pekingi vasut megszállásában és már Dianghiangban vannak. Az oroszok folytatják a tientsin-sanhaikvani vasutnak a maguk kezére való elfoglalását és tegnap Tangeuban voltak.

Páris, október 2.

Franciaország kormánya körjegyzést intézett a hatalmakhoz a kínai kérdés gyors megoldása tárgyában. A kormány a bünszerzők megbüntetését és a békeállás megkezdését szükségesnek mondja.

ismét egyedül vagyunk, Jeanne és én is emléljük az üres, még, meleg ágyat.

Igy tartott ez nagyon sokáig. Igyekeztem szelni nozzá, majd hangosan olvastam egy lapot. Időnkint válaszolt is pár szóval, de időnkint úgy tetszett, hogy idegen nyelven hallunk aggodalmunk e csöndjében.

Az igazat szólva, csodálkoztam, hogy barátom nem volt edzettebb a mások fájdalmával szemben. Be is vallottam ezt neki. Így felelt: „Ez érzés erősebb nálamnál. Nem szeretem, ha gyermekeken végeznek műtéteket. De nem kérdezik. Meglopják a bizalmukat, barátuk ellenére vagdalják őket.”

Körülbelül egy óra telt el, amíg viszkozóztam. Minden jól sikerült, és a kicsike, a chloroform elkábított, nyugodtan aludt... hunyt szemekkel... egyetlen lélekzettel. Nem sokára gyöngült a fájdalmától jótékony hatás... és a gyermek nyafogni kezdett. A morphiom befecskendezés enyhítette a fájdalom első érzését; de végre is, el kellett azt élnie.

Ekkor lépett közbe Jeanne. Mi ketten egyedül voltunk a gyermekkel. Ez így szólt: „Keresztanyám, keresztanyám! Fájdalmam van! Nyögött neki nedves szemével, hogy győztess meg. Nem akarom, hogy fájjon többé; tudom többé elviselni, nincs több erőm. Segélykiáltásokra Jeanne kedves szavakkal szeretkezésekkel válaszolt. Utóbb mesélni kezdett neki. Oh! az asszonyok. Milyen jól tudnak mindent kitalálni! Oh! a kedves képzeletek, a szép hazugságok! Hogy megtalálják

Berlin, október 2.

Vilmos császár már válaszolt a kínai császár levelére. A válasz tartalma még ismeretlen.

Bécs, október 2.

Az osztrák-magyar külügyi kormány nemcsak hogy késznek nyilatkozott a német indítvány elfogadására, hanem határozott álláspontot mondott, hogy a többi hatalmak is mielőbb hozzájáruljanak ahhoz, mert csak egyöntetű eljárással lehet a kínai kérdést megoldani.

A gazdasági-egyesület köréből.

— Igazgató-választmányi ülés. —

Arad, október 2.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott választmányi ülésén, a melyen Vásárhelyi László elnöke alatt Zselénszky Róbert gróf elnök, Kokas József alelnök, Habereger György, Hamzsea Ágoston, Purgly János, Halmay Andor, Récsy Miklós, Urbán Iván, Nachtnébel Ödön választmányi tagok, Oláh Dezső előadó és Bujtor György irodavezető voltak jelen, több érdekes ügyvel foglalkozott, melyről az alábbi tudósítás számol be.

(Az elnöki jelentés.)

Az elnöki jelentés beszámol a f. évi szeptember hó 13-án Gyorokon rendezett borkostolóról és szőlőkiállításról. Kiemeli, hogy a szaklapok közgazdaságilag nagy fontosságúnak tartották ezt a kiállítást főleg azért, mert a termelést a fogyasztóval direkt összeköttetésbe hozta. Felvetik a kérdést, célszerű lenne-e ilyen borkostolót és kiállítást a jövőben is úgy itt, mint más vidékeken időnkint rendezni? Döntő befolyással van erre az elért anyagi siker, mely az eddigi — bár hiányos — bejelentések után is, a várakozásnak meg felelt. Eladásra került körülbelül 1000 hl. különféle minőségű bor 25—200 korona árban. Ez mindenestre biztató jelnek tekinthető a jövőre nézve.

Az elnöki jelentés beszámol a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület által szeptember hó 22-én és 23-án Békés-Csabán rendezett s dijazással egybekötött állatkiállításról, melyen az utolsó választmányi gyűlés határozatából az Egyesület küldöttségileg képviseltette magát. Kokas József és ifj. Kintzig János alelnökök vezérése alatt jelen voltak: Friebeisz Miklós, Habereger György, Fidy Lajos, Háromy László

lelkükben azt, amivel a kicsinyeket meglehet vigasztalni. Milyen időszerűen tudják segítségül hívni a tündéreket, angyalokat, pillangókat, madarakat és virágokat.

Baratnóm félhangon beszélt, ráhajolva a sápadt, figyelmes arczocskára, mely időnként még vonaglott a fájdalomtól. De amint mesére mese következett, úgy szállott a gyermek gondolata a fájdalomtól... messzire... magasabba!...

És a jó nemtők és arkangyalok csodás meséi után a földi szenvedések és szelid gyógyulások egyszerű elbeszélései következtek.

„Volt egyszer ezen házban egy kis kanárimadár.

Egy napon eltörte a lábát. Elaltattam, úgy mint téged, egy kis gyapotra töltött chloroformmal. Olyan volt mint a halott Marie nővér kezében, ki őt tartotta. Bekötöttem sebéit és ő meggyógyult. Lába ismét össze nőtt és egy hét multán vidáman ugrándozott kalitkájában. Te is meg fogsz gyógyulni és akkor megmutatom őt neked, azon kis madarat, aki meggyógyult, mert szépen hagyta magát ápolni.

Pierre gondolkodni látszott, aztán kérdezé: — Volt a kanári madárnak édes anyja, aki őt ápolta?

— Nem volt, felelte Jeanne.

— Nekem ám van keresztanyám, mormogá a gyermek és kitérta karjait.

Oh, ezen csók, két lénynek ez ölekezése! az egyik ki nem tudott semmit, csak hogy csókolják; a másik, az asszony, ki e csókkal eláruhá vezekléssel töltött életének titkát, azon életét, melyet egészen a szegényeknek szent-

dr., Baross László, Heiszler József és Récsy Miklós.

Említésre méltó azon javaslat, melyet az egyesület a vármegye közigazgatási bizottságának felhívására a téli gazdasági ismétlő iskolák rendezése tárgyában előterjesztett. A téli ismétlő gazdasági tanfolyamok november hó elejétől márczius végéig rendezessenek s látogatásuk büntetés terhe alatt legyen kötelező, épp úgy, mint az elemi népiskoláknál. A felügyeletet szakképzett egyén gyakorolja s esetről-esetre jelentést tegyen a kir. tanfelügyelőségnek a látogatások eredményeiről. Javasolja, hogy e célra a közoktatásügyi miniszteriumtól a vármegye közigazgatási bizottsága 2000 korona segélyt eszközöljön ki a szakközveg fizetésére és a kiszállások költségeinek fedezésére. Felajánlja, hogy az egyesület készséggel magára vállalja a szakszerű felügyeletet s kebelében erre külön állást létesítsen.

Bejelenti az elnökség, hogy Laehne Hugó titkár távollétében a helyettesítéssel Oláh Dezső bizatott meg, ki a folyó ügyeket és levelezést vezeti úgy az egyesület, mint a szövetkezet kebelében, a kézi pénztárt kezel s működéséről az elnökségnek jelentést tesz.

Végül indítványozza, hogy az egyesület is jegyezzen üzletrészeket az egyesülettel kapcsolatban létesített fogyasztási és értékesítő szövetkezeténél, miáltal az egyesületi tagok is élvezhetik a szövetkezet által nyújtott előnyöket.

Az indítvány általános helyesléssel találkozott, s a választmány 10 üzletrész jegyzését elhatározta.

(Miniszteri leiratok.)

A miniszteri leiratok között kiemelendő a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvénycikk, valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendelet, melyet a földművelésügyi miniszter az egyesületnek leküld oly czélból, hogy azt az érdekeltekkel saját hatáskörében is közölje.

A rendeletek értelmében mustba, borba, kiejert törkölyborba vizet keverni feltétlenül tilos, valamint a természetes bornak a törköly vagy gyümölcs borral való összekeverése is. E rendeletek be nem tartása, vagy ilyen borok forgalomba hozatala 600 korona pénzbírságon felül még 2 hónapi elzárással is büntetettik s a tiltott módon kezelt vagy forgalomba hozott borok elkoboztatnak.

(Egyéb ügyek.)

Tárgyalták azután a fedezetlen gabona határidő-üzlet tőzsdei reformjára vonatkozó tervezetet. Zselénszky Róbert gróf indítványára egyhangulag elhatározta az igazgató választmány,

telt, hogy egy régen elkövetett hibát feledjen, a nő, ki elfelejtve jelenlétemet, elárasztá a gyermeket gyöngédségével, azon gyermeket, kit a világ előtt rejtegetnie, eltagadnia kellett, kit mások előtt alig érinthetett ajkaival.

Oh a titkos bánat... milyen világos lett előttem egyszerre. És én kerestem a módját, hogy hasznossá válhassak és jobbá, hogy nemesen, lovagiasan szerethessem, hogy halát érdemeljek...

Közeledém és kezemet Jeanne vállá tevé. Szeliden, de kissé gunyorosan mosolyogtam reá. Így szóltam a fiucskához:

— Hívjad anyának, ezzel örömet fogsz neki okozni...

Jeanne felemelkedett, nagyon halvány lett. A gyermekre mutatva, így szóltam:

— Fogom szeretni, ha úgy kívánja, de nem fogom őt egyedül szeretni...

És még egyszer ismétlém kissé gunyorosan a mondókát, melyre ő tanított volt: *nincsem semmi érdemem.*

A gyermek csodálkozva nézett reánk, mert szorongattuk egymás kezét és könnyelt szemekkel néztünk egymásra.

E pillanatban lépett be Marie nővér.

Látott. Megértett. Megszokván azt, hogy halálos fájdalmak fölé hajoljon, megérti a boldogságot is, mely új életet ad. És örömtől, remegő hangom mondja barátónknak:

— Nos, igazam volt; ugyebár? a boldogság tőlünk sincs megtiltva!...

Jeanne hallgatott, de tekintete azt mondá nekem, hogy ő is ezen véleményen van.

hogy e tárgyban a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intéz, melyben a tőzsdei spekuláció megakadályozását sürgeti. Hasonló határozat hozására megkérlik az ország összes gazdasági egyesületeit.

Elhatározták továbbá, hogy üdvözlő levelet intéznek *Károlyi Sándor* grófhhoz, az *Országos Gazdaszövetség* elnökéhez.

Bejelentette végül az elnök, hogy a magyar gazda szövetségnek október hó 8-án Kassán tartandó nagygyűlésén az egyesület küldöttségileg fogja magát képviseltetni. A küldöttség tagjai *Zselensky* Róbert gróf és *Vásárhelyi* László elnökök vezetés alatt *Atzél* Péter, *Almay* Olivér, dr. *Hámory* László, *Kokas* József, *Urbán* Iván és *Laehne* Hugó titkár.

Az elnök javaslatára a választmány elhatározta, hogy a temesvármegyei mezőgazdasági bizottság által október hó 6-án és 7-én *Temes-Rékáson* rendezendő tejlő versennyel egybekötött állatkiállításon és házi iparkiállításon három-négy tagból álló küldöttséggel szinte képviselteti magát. **Oláh Dezső.**

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Kuruczifurfang, népszimű. (Páratla bérlet.)

Csütörtök: Kis szökevény, operette. (Páros bérlet.)

Péntek: Kis szökevény, operette (Páratlan bérlet.)

Szombat: Aranylakodalom, szimű. (Páros bérlet.)

* **A kis szökevény** operett bemutatója csütörtökön lesz. Az egész társulat nagy izgalommal várja ennek a bemutatásnak a sikerét, mert egy-két tag kivételével, mindenki szerepel a darabban. Az igazgató minden felvonáshoz igen szép díszleteket festetett *Spanraft* műtermében. Különösen hatásos lesz a harmadik felvonásban a veneziai piazzetta hű mása. A két nagy női szerepet *Felhő* Rózi és *Turchányi* Olga játsszák, éneklük és tánczolják, mert a tánczok épp oly fontos részlet ennek a népszerű angol operettnak, mint a bájos dallamok. A nők közül jelentékeny szerepük van még *Tolnainénak*, *Harmath* Józsnak, *Parlaginak*, a férfiak közül *Rubosnak*, *Fenyérinek*, *Szadainak*, *Mezeynek*, *Érczkövynek*, *Nemesnek*, *Nyilasnak*. A jegyek a csütörtöki bemutató előadásra már megválthatók. Miután csütörtökön páros bérlet van, *A kis szökevény* bemutató előadására páholyok is kaphatók.

* **Czifra nyomoruság.** A helyzet ma sem változott; a közönség még mindig távollétével tündököl, a földszinten elvéve ültek egynehányan, de az a kicsiny közönség igen jól mulatott, a kerekded, kitűnő összejátszásban színre került Csiky-féle darabon. A szinlap nagy betűkkel jelezte, hogy *Rubos* Árpád szerződött tag első fellépte képezi a mai est szenzációját, és a szereplő személyek névsorában is kövér betűkkel szedték ki *Rubos* nevét. Ennek nincs értelme, hisz holnap már *Rubos* ugyis kis betűvel kerül a szinlapra. A mai előadás sikerét *Harmath* Józsa (Bella), *Bácsné* (Zsófi), *Angyal* Ilka (Eszter), *Tolnayné* (Zegernyei Parthénia), *Turchányi* Olga (Mézesné) külön-külön nagyban mozdították elő, mert mindegyik kedvvel, nagy ambícióval játszott. A férfiak közül első sorban *Rubos* érdemel figyelmet, aki ügyes, distingvált megjelenésével jó benyomást gyakorolt; kellemes organuma, ügyes játéka, fesztesen mozdulatai, értelmes beszéde mind olyan tulajdonságok, melyeknél fogva hivatottnak látszik a naturburs nem könnyű szerepkörének méltó betöltésére. Az ő Mádi Simijéből már meg lehet állapítani, hogy szerződöttes szerencsés volt és bizton számíthatunk arra, hogy sok kellemes színházi estét fogunk neki köszönhetni. *Rubosnak* nincs szüksége szinlapi reklámra, megtalálja ő anélkül is az utját arra, hogy a közönség tetszését kinyerje. még akkor is, ha csak kis betűvel nyomják ki a nevét. Hiába, a mi közönségünk már olyan; sem a szinlap betűjéből, sem a színházi iroda hivatalos dicséreteiből ítéli ő meg a színészt, hanem a tehetségéből. A többiek, *Bács* (Bálnay), *Mezey* (Sodró),

Fenyéri (Csoma), *László* (Poprádi), *Palágyi* (Tarczali), *Czakó* (Murok) jók voltak.

* **Egy zenekritikus halála.** *Földényi* Frigyes, ismert zenekritikus, Budapesten 82 éves korában meghalt. Az agg műbíráló még néhány évvel ezelőtt, élénk befolyást gyakorolt a fővárosi zeneéletre és annak tökéletesítését, finomodását nagyban előmozdította. Az utóbbi években azonban elvesztette látóességét és azóta visszavonultan élt.

* **A kassai színház megnyitása.** Kassáról jelentik, hogy ott tegnap nyitották meg a színházat. Az állandó színház második évében is kiváló erővel kezdte szezonját. Első előadásul a *Szentivánéji álom* került színre *Puck* szerepében *Baróthy* Irmával, a vidék egyik legjobb színésznőjével, akinek sokat tapsolt a közönség. Az előadást *Keglevich* István gróf, intendáns is végignézte.

* **Patti Adelina a svéd király előtt.** *Stockholmból* írják, hogy ott a napokban érdekes zenei eseményben volt részök a zenekedvelőknek. *Patti* Adelina, aki férjének, *Cederström* bárónak látogatására érkezett oda, a királyi operában hangversenyt adott. A színház szorongásig megtelt és a király maga is jelen volt az előadás végéig. Előadás után a király hadsegéde a *pro litteris et artibus* ordót hozta a művésznőnek a király nevében.

A görög trónörökös hadsegédét börtönre ítélték.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

A görög trónörökös hadsegédét Németországban elkövetett közérkölc elleni vétség miatt nyolcz hónapi fogságra ítélték.

Meg van az irva régi bölcs könyvekben, hogy nem jó az embernek mindent tudni, nem jó sokat tapasztalni és tapasztalni akarni, mert elkövetkezik a bűnhődés órája, a melyben aztán fogak csikorgatása leszen.

Történt, hogy a görögök ifju trónörököse, *Konstantinosz*, felkerekedett a Balkán csücskéről s meglátogatta a német császárt. Nagy ünnepek voltak akkor Berlinben, a melyről a görög udvar sem hiányozhatott. A trónörököst küldték ki erre a barátságos összejövetelre s beosztották hozzá hadsegédül *Hadsepetrosz* tüzérőrnagyot.

Hadsepetrosz az atheni egyenruházati intézet minden remekét magára szedte, hogy fényes külsőben jelenjék meg a hatalmasságok előtt. Délczag, nyalka legény az őrnagy ur, — egyik hangadója egyébként is az előkelő görög szalonoknak — s ha azelőtt a hölgyek kedvence volt, csillogó, uj egyenruhájában még inkább kiérdemelte ezt a büszke jelzót.

Hadsepetrosz tehát a trónörökösrel utra kelt s becsülettel elvégezte Berlinben is dolgát. Aztán mentek hazafelé a sziklavölgyös Athénbe, — azaz, hogy a hadsegéd valami ügyes fogással Karlsruhéban lemaradt fenséges gazdája mellől. Hasztalan fenyegették a görög Dienstreglama összes büntető paragrafusával, a nyalka őrnagy fittyet sem vetett rá, mert ő mindenáron meg akarta tapasztalni Karlsruhe éjjeli világát. Ezt pedig a trónörökös társaságában nem tehette, elmaradt tehát egyedül.

Hogy aztán Peter von Hadse, illetve Hadsepetrosz őrnagy ur miképp intézte tapasztalatainak sorrendjét, arról egy — diplomáciai jegyzékváltás tesz bizonyosságot. Sajnos ebbe a jegyzékbe avatatlán szemnek nem szabadna betekintenie, e szerint eredetileg titok, mit is csinált Karlsruhéban a görög trónörökös nyalka, délczag hadsegéde.

Elég az hozzá, hogy a német hatóságok, melyek különben is annyira rajonganak a szemérmes *Lex-Heintze*-ért, a jókedvű görögöt közérkölc elleni vétség miatt vád alá helyezték.

A vádlott diplomáciai természetű állására való tekintettel a német követ — kinek tudomására esett a vád alá helyezés — a pikáns ügyiratokat átadta a görög külügyminiszternek hogy otthon törjenek pálczát Hadsepetrosz hadsegéd ur feje fölött a karlsruhei görbe napért. A követ egy kis megjegyzést is fűzött az aktákhoz; csak annyit, hogy *Vilmos császárnak tudomása van az ügyről.* Ez a szelid presszió pedig annyit jelent, hogy jó lesz, ha szigoruan megbüntetik a kikapós őrnagyot, másképp megharagszik a császár.

A mint a hadsegéd Athénbe ért és jelentkezett az udvarnál, mindjárt látta, hogy kegyvesztett lón. Teendői alól rövidesen felmentették s a német követtől kapott iratokat tanulmányozás végett átadták a hadügyminiszternek.

Ma hozta meg ez az ítéletet, a mely katonásan szigorú: *nyolcz hónapi fogságról* szól. Hadsepetrosz őrnagyot menten dutyiba tették, a hol lesz ideje bőven gondolkozni arról, vajjon a karlsruhei kirucczanás öröme és gyönyöre arányban áll-e a ráadásul kapott nyolcz hónappal?

A kornyarevai véres zendülés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, október 2.

Mai lapunkban megemlékeztünk már arról a véres zendülésről, a mely *Kornyareva* krassó-megyei községben történt s a melyben *négy ember esett áldozatul* a csendőrpuskák golyójának. A zendülésről ma a következő újabb távirati értesítést vettük:

A zendülés a közlegelő felmérési munkálatokért történt. A község román lakói rossz szemmel nézték a tagosítást s már annak első hírére gyanus mozgalom volt észlelhető.

Vasárnap a lakosság hazajött a havasokból, a hol pásztorkodással, földműveléssel foglalkozik. Általános izgatott volt a hangulat. A köznépi csoportokba verődve tárgyalt az utcán és beszédét veszedelmes taglejtésekkel kísértte. Ezt látva a bíró s a jegyző, hogy elejét vegyék a nagyobb bajnak, kidoboltatták a templom előtt, hogy a felmérést beszüntessék, holnap már nem fog dolgozni a mérnök.

Azonban ez az intézkedés, melyben hittek is, nem is, egyáltalán nem csillapította le az izgalmat, sőt növelte. A kolompokok egyike kiadta a jelszót:

— A mérnök az oka mindennek. Menjünk a lakására, *üssük agyon!* . . .

A tömeg a mérnök lakásához vonult s azt megrohanta. A megszeppent mérnököt kihúzták szobájából és *véresre verték.* Sulyosan megsebesítették kis fiát is. A szoba berendezését teljesen tönkretették, az iratokat, térképeket mind széjjeltették.

A mérnök kisiklott valamiképp üldözői körmeiből s a jegyzőhöz menekült. A vérszemét kapott köznépi utána rohant s mikor a mérnököt beossonni látta, valóságos közaport zuditott a jegyző házára. Összes ablakait *beverték.* Csendőrök, majd fegyveres pénzügyőrök jöttek segélyül, de ezeket is közaporról fogadták, sőt csaknem valamennyit meg is sebesítették.

A csendőrök szurony-rohamot intéztek a tömeg ellen, de nem sikerült a lázadókat szétoszlásra bírni. Ekkor történt a lövés. *Egy nő és három férfi halva rogyott össze a földön.* A vért látva, kissé lelohadt a harci kedv, de még mindig nem oszlott el a tömeg. Egy férfi a ki karján megsebesült, óriási lármát csapva tovább izgatta a népet. Már ugy volt, hogy a csendőrök újabb sortüzet adnak, de erre nem volt szükség, mert a zendülők nagynehezen hazatértek.

A főkolomposokat letartóztatták, a vizsgálót nagy erélyvel megindult.

Érdekes, hogy a jegyző, tartva a veszelemtől, a járási főszolgabírótól már napokkal előbb kérte a cseadőrség megerősítését, ezt azonban nem kapta meg.

A dombiratosi titok.

(A lefűrészelt menyasszony-lej.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, október 2.

Még emlékezetben van talán az a menyasszonytragédia, amelynek Dombiratoson július 11-én hajnalban egy virágzó ifju leány esett áldozatul. Ennek a titokzatos drámának ma az utolsó fejezetét írta meg a szegedi hívtető törvényszék azzal a végzéssel, amelylyel a további bünvizsgálatot az igazságügyi orvos tanács véleménye alapján *beszűntette*.

A rendkívüli dráma áldozata, a tizenkilenc éves *Varga Katicza* nem gyilkosságnak esett áldozatul, — ez a véleménye a pesti orvostudósoknak. Az a puskaöves, amely a *Szabó Imre* nyugalmazott községi jegyző pinzében július 11-én hajnalban a szép leány fejét széttrancsolta, annak a picziny fehér kezének az akarata volt, amelyen már rajta volt a hatalmát vőlegény karikagyűrűje, a boldogság záloga...

Hogy az ifju leányt mi ragadta szörnyű ördögére, hogy az öngyilkosságra miért szánta magát az esküvő küszöbén, erre már nem ad feleletet a dombiratosi akácós sir. A tudomány csak azt állapította meg, hogy a menyasszony fejének borzasztó sebei a puskaövesből származnak, s így a leány öngyilkosságát követett el.

Mikor a vizsgálatot megindították, *Bergen Mór* törvényszéki orvos mindjárt annak a nézetének adott kifejezést, hogy a gyilkosság ki van zárva; a fej hosszu, mély sebe, mely bárdcsapáshoz hasonlít, a közelben elsütött fegyvercső erejétől való. A többi orvosoknak azonban más volt a véleménye és *Láng Jenő* dr. törvényszéki bíró *Varga Katicza* holttestét exhumáltatta, fejét lefűrésztette, s felküldette az igazságügyi orvosi tanácsnak.

A menyasszonyfej most visszaérkezett Szegedre, s a mellette küldött orvosi szakvélemény alapján a további eljárást beszüntették.

A menyasszonyfejet most visszateszik a város mellé, az akáczfás sirban fekvő korszakba...

Egy párbaj következményei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

Sajátságos, kínos körülmények befolyása alatt indult meg Budapesten egy előkelő házaspár válópöre.

A múlt télen egyik fővárosi kaszinóban *B. Andor* ügyvédjelölt meglehetősen nagy könnyelműséggel nyilatkozott *F. Kálmán* mérnök nevére. A társaság egyik tagja, a ki jó barátságban volt *F.* családjával, élesen tiltakozott a nyilatkozat ellen és azt rágalomnak minősítette.

A párbeszédből párbaj lett s a felek kisebb-nagyobb sérüléseket kaptak. A párbaj előző napján aztán élénken szellőztették s e közben megszólalt a *Galeotto* is. A nagy *Galeotto*. A világ rossz nyelve, amely összehozta a női becsületért sikra szállót azzal az urinóval, akinek tisztaságát védte.

Hiszen mindenki ismeri ezt a nyelvet. A válságok, a rágalmak a férj füléig is eljutottak és ez bizonyára hosszas küzdelem után

minden tárgyi tényállás hiányában megindította a neje ellen a válópert.

F.-né ez idő óta szüleinél lakik s ártatlanságának tudata, a méltatlanság és a szenvedés lesújtotta őt.

Jogász körökben az a nézet, hogy a bíróság nem választja el őket.

De vajjon fakadhat-e új boldogság azoknak a szívében, a kiket egymás ellen uszított a gaz rágalom?

Az első békitő tárgyalás a jövő héten lesz.

A tisztelendő úr regénye.

(Pappól vasuti hivatalnok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 2.

Egész Szegeden, főleg annak papi köreiből nagy feltűnést kelt egy fiatal lelkész azon elhatározása, hogy kilép a papi rendből, amely szép és dicső jövővel kecsegtette, lévén a fiatal lelkészek között képzettségére és a pályára való hivatottsága szerint az első között első.

Szegedlelkész volt az egyik parókián. Komolyan és szorgalmasan teljesítette kötelességét. Közkezdveltségnek örvendett, mert mindenkivel, lett légyen a hiveinek legutolsója is, szerényen és lekötelező szeretetreméltósággal érintkezett. És mikor szószékre lépett, rajta csüngött minden szem, mert férfias szép feje valami büverővel magára vonta a hallgatóság tekintetét.

Keresztényi szeretetet hirdetett mindig, igaz szívvvel, meggyőződésből. Aztán egyszerre az történt vele, hogy az az érzés, amit ő szeretetnek nevezett és amelylyel az egész emberi séget ölelte nemes szívére, átfőrtélődött. Nem volt már olyan univerzális, mint ezelőtt, kisebb lett és mégis hatalmasabb. Az egész világból csak egy élő teremtesnek szánta ezt a nagy szeretetet: egy fiatal, szép hölgynek, aki azon iskolában tanítónő volt, a hol ő a vallást tanította.

Feltűnt a fiatal hölgynek is a daliás papi ember, de az intimitás csak nehezen fejlődött közöttük, mert megakadályozta őket abban a lelkész papi szigorúsága és a hölgy disztíngvált gondolkozása.

De a szerelem erősebb minden dogmatikus szabványnál is és a tisztességes szándék a nők szigorú gondolkozását is enyhíti némiképpen.

A káplán és a tanítónő megszerették egymást: becsületes, igaz szerelemmel. Eleinte rejtgették egymás előtt a szerelmüket, aztán ki tudja, hogyan történt, de bevallották egymásnak és a lelkész ekkor elhatározta, hogy kilép a papi rendből és az anyaszentegyház kötelékéből, hogy más vallásra térve, feleségül vehesse azt, akit szeret.

Sokáig titokban tartotta ezt a szándékát. Később sejtetni kezdte kartársaival, akik nem ismerték az okot, amely ezt a szándékot megérlelte és igyekeztek őt lebeszélni róla, figyelmeztetve őt arra a jövőre, amelyre ő bizony számot tarthat.

A szerelmes káplán azonban energikusan keresztülvitte tervét. Néhány nap előtt Szegedről távozott. Szlavóniába ment, valahová forgalmi gyakornoknak egy vasuti állomáshoz. Ha a vizsgát sikeresen leteszi, más vallásra tér és nőül veszi Szegeden hagyott menyasszonyát.

Betörő katonai őrség.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 2.

Budapesten tegnap éjjel olyan betöréses lopás esete merült fel, mely vakmerőségével és azzal, hogy kik voltak a szereplő személyek, valóságos konsternációt szült. A főváros közbiztonsága ezzel a ténynyel oly szomorú világitásba jutott, hogy nem csoda, ha megbotránkozik felette az egész ország, de az sem lesz csoda, ha a külföld holmi bohókás operettben vagy bohózatban fogja kifigurázni ami őrségeink viselt dolgait. Mert amilyen szomorú ez az eset, épp olyannyira alkalmas arra is, hogy nevensenek rajtunk azok, akik úgy sem akarják kulturánkat elismerni.

A rendkívül különös esetet a következő távirati tudósításunk írja le:

Tegnap éjjel az Akadémia-utca 12. sz. a. levő posta- és táviráda épületben vakmerő betöréses lopás történt.

A kassa-szobákat 2 órakor éjjel szokták bezárni; az egyik szoba kulcsa azonban akkor, amikor be akarták zárni, sehol sem volt található. A szolga, kinek feladata volt az ajtókat bezárni, mindenütt kereste a kulcsokat és miután azokat meg nem találta, oda fordult az ajtó előtt álló katonai őrhöz. Figyelmeztette, hogy a kulcsok elveszvéen, az ajtót be nem zárhatja és felszólította, hogy jól vigyázzon a szobára.

Az őr a figyelmeztetést tudomásul vette és a szolga nyugalomra tért azzal, hogy majd reggel jelentést tesz a kulcsok elveszéséről.

Reggel szörnyűködve vették észre, hogy éppen ebben a szobában ismeretlen tettesek feltörték a kasszát és abból 360 koronát elémeltek.

Szinte hihetetlennek látszott, hogy a katonai őrség nem vette észre a betörést, mikor közvetlenül az ajtó előtt állott az őrszem.

Nyomban megtették erről az igazgatóságnak a jelentést, amely az esetről a térparancsnokságot is értesítette és miután minden körülmény mellett szólt, hogy az őrséget legalább is vétkes gondatlanság terheli, a vizsgálatot együttesen ejtették meg.

A vizsgálat megdöbbentő eredménnyel járt. Megállapították ugyanis, hogy a betörést a katonai őrségnek tagjai követték el a katonai őrszem segítségével.

Az őrségnél a megejtett nyomozat alkalmával meg is találták a hiányzó pénzeszeget; a tetteseket, miután beismerésben voltak, rögtön letartóztatták.

A hadtestparancsnokság a bűnösök neveit egyelőre titokban tartja.

HIREK.

— **A király nevenapja.** Az ősz uralkodó iránt érzett hagyományos szeretettel ünnepeli meg a magyar nemzet minden esztendőben október hó 4-én a király névnapját. Az alattvalói hűség nemes érzésével járul ilyenkor a homályos templomok tömjénillatos oltára elé, hogy ott szívből fakadó fohászszal könyörögjön a Mindenhatóhoz az ő életéért, az ő egészségéért és boldogságáért. Ez évben is ünnepélyes istentisztelet lesz ezen a napon, melyen a hivatalok s a polgárság minden osztálya részt vesz. Csak Czirjék dr. tartományi rendfőnök már tudatta a hatóságokkal, hivatalokkal, egyesületekkel és társulatokkal, hogy a királyért mondandó mise csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz.

— **Minisztereink Bécsben.** Bécsben a magas politika intézői ismét összejönnek és közös

tanácsban állapítják meg a közel jövő teendőit. Beavatott forrás szerint az újabb értekezletek a közeledő parlamenti akczfókra vonatkoznak, Bécsben azonban megczáfolják ezt a verziót. A miniszterek közös értekezletéről az alábbi táviratokat kaptuk: Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel, Lukács László pénzügyminiszter pedig tegnap este ideérkezett. Rezek osztrák miniszter tegnap este Senftenbergből visszaérkezett. Széll Kálmán miniszterelnök ma délelőtt Goluchowski gróf külügyminiszterrel tanácskozott, délután 1 órakor pedig kihallgatásra megy a királyhoz. A lapok jelentése szerint a magyar miniszterek azért jöttek Bécsbe, hogy résztvegyenek a szeptember 21-én kezdett közös miniszteri tanácskozásokban. A közös minisztanács főképp vasuti kérdésekben tárgyalt. Szóba került a déli vasut állomositásának kérdése is.

— **Udvari vadászatok.** Gödöllőn, — mint lapunknak táviratozzák — az udvari vadászatok e hó 16-án kezdődnek s 26-án érnek véget. A király 16-án érkezik meg s a vadászat végeig ott marad. Kiséretében lesznek többek közt Ferdinánd toscanai herceg, Lipót és György hercegek.

— **A város közgyűlése,** mint már megírtuk, a szüret miatt e hó 16-án lesz. A közgyűlési sorrend első része ma jelent meg. Érdekesebb ügyei ennek: az iktatói állás választás utján való betöltése; az országos orvos-szövetség felhívása, melyben nyug- és segélyalap tőkájéhez hozzájárulást kér.

— **Október hatodika.** A nemzet gyásznapja, október hatodika közeleg. Ötvenegyedik évfordulója, hogy az aradi várban martirhalált halt tizenhárom hőse szabadságharcunknak. Országszerte fekete misét mondanak minden templomban és szomoru emlékek teszik nyomottá, borussá ezt a sötét napot. Nagyváradon a 48-az párt mint mindig, úgy az idén is gyászistentiszteletre gyülekezik az olaszii plébániai templomban a jogászfijúság is gyászünnepekre készül, s ez iránt mára hitt egybe gyűlést a két ifjúsági elnök: Ormay Lajos és Knapp Lajos. Nagyszalontán ünnepélyes gyászmisét mond Vitkovszky Flórián plébános a megdicsőültek lelkiüdvéért. A katafalkra az ottani 48-as párt babérkoszorút helyez, mise alatt pedig a dalárda énekel.

— **Változás a virilisták között.** Müller Károly, kit adója után felvettek a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékébe, bejelentette, miután ő választott tagja a törvényhatóságnak, a jövő évre virilis jogáról lemond. A virilisták közé az elsőpótagot, Turay Andrást veszik most fel.

— **Erzsébet hercegnő násza.** Münchenből telegrafálják, hogy a holnap tartandó fejedelmi nász alkalmával, amikor Erzsébet bajor hercegnő örök hűséget esküszik Albert belga hercegnek, ma délután a királyi palotában Lipót régens herceg, diszes lakomát adott. Az ebédén Károly román király, Ferencz Salvator főherceg, a monacoi fejedelmek, továbbá számos diplomata és miniszter vett részt. Az ebéd alatt Lipót régens herceg tósztot mondott a fiatal párra. Károly román király a Wittelsbach-ház tagjait éltette.

— **Az aradi nemzeti szövetség.** pénteken, e hó 5-én igazgatósági ülést tart. Ez az első igazgatósági ülés, melyen Institoris Kálmán bejegyzése óta elnököl.

— **Milán exkirály Budapesten.** Milán, a megrendszabályozott királyi apa, czéltalanul utazgat ide-oda, bizonyára feledni kívánva azt, hogy otthonában lefújta a szél fejről a királyi koronát és később egy erősebb fuvalom kicsavarta kezéből a főhadvezéri pálcát. Távirati értesülésünk szerint az exkirály Bukarestből Budapestre érkezett. Ma délután Zichy Jenő gróf társaságában megjelent a turfon, ahol nagy érdeklődéssel nézte végig a ver-senyeket.

restből Budapestre érkezett. Ma délután Zichy Jenő gróf társaságában megjelent a turfon, ahol nagy érdeklődéssel nézte végig a ver-senyeket.

— **Parancsnok-változások.** Budapesti tudósítónk közli velünk azon érdekes katonai hírt, hogy közelebről több változások következnek be az előkelő parancsnoki állások körében. Ezen változások — melyek katonai körökben is meglepetést fognak kelteni — a „Rendeleti Közlöny“ legközelebbi számában jelennek meg s a következők: A m. kir. testőrség jelenlegi parancsnoka, erdődi Pálffy András gróf lovassági tábornok legközelebb nyugalomba vonul és helyébe szentgyörgyi Jablanczy Sándor altábornagy, a m. kir. csendőrség felügyelője lesz kinevezve. Ennek helyét pedig Csesznák Benő vezérőrnagy, a budapesti I. honvédkerület parancsnoka foglalja el, ez utóbbi helyett pedig Bihar Ferencz vezérőrnagy, a honvédelmi minisztérium I. csoportjának főnöke lesz Budapesten honvédkerületi parancsnok.

— **Bevonultak az önkéntesek.** Letelt a katonacsztendő, a szokott változások most sorrendben következnek a sárgaszínűs életben. A szabadságolások megtörténtek, boldog polgári emberekévé váltak a hatalmas és nem hatalmas baka urak; a fényes önkéntesi kardok is letűntek az aszfaltról, olyan volt az életük, mint a tiszavirágé, egy-két napra való. Csörögtek nagy zajjal, azután elcsöndesedtek, elmúltak. Helyettük lakkszijakon teljesen új bajonettek jöttek, melyek ezuttal még szerényen húzódnak meg a tiszta, vasalt uniformisokon, melyekben fehérarcú önkéntes urfiak feszítenek s lopva a tükör elé állva gyönyörködnek harcias külsőjükön. Mert úgy igaz, a szokatlan katonaruhának varázsa van, amíg bele nem kóstol az ember az „einzelmarsba“, meg azután a többi velejáró dolgokba. Ma még ez a különös varázs dagasztja az ifjui melleket, mert még semmi szolgálat, semmi tennivaló, de holnap már lohadni fog a varázs és helyébe lép a komoly való, melynek ereje, hatalma van.

— **Kétezer tagu olvasókör Aradon.** Az aradi vaggongyár munkásai szép dologra egyesültek. A napokban tartott közös értekezleten elhatározták, hogy olvasó és önművelődési-kört alakítsanak. A mozgalmat magyar munkások szervezték és az alakító bizottság vezetője is magyar. Eddig óriási számban jelentkeztek a munkások a körbe való belépésre: 1800—2000 aláírás bizonyítja a terv iránti általános rokonszenvet, mely az idegen ajku munkások között is meg van.

— **Szüreti határnapok.** Agris község határában, az Ágris és Almás elnevezésű szőlőhegyeken, valamint Világos község szőlőiben a szüret október hó 8-án kezdődik.

— **Bécs a levélhordókért.** Bécsben a levélhordók számára október 1-én kezdődő érvényességgel állami nyugdíjalapot szerveztek a nem kincstári postahivatalok szolgálatában álló szolgaszemélyzetnek rokkantság esetére való biztosítására, valamint a szolgaszemélyzet özvegyeinek és árváinak ellátására. Az alapot az érdekeltektől postaszolgák, továbbá a munkaadó postamesterek és postaszállítók s végül az állam hozzájárulásával teremtik elő.

— **Az abruzzoi herceg és Nansen.** Berlinből táviratozzák, hogy tegnap Kopenhágában az abruzzoi herceg keresztül utazva, azt a kijelentést tette, hogy Nansennel tárgyalni fog és egy hajót vesz az újabb ekspedíció számára, mely a tavasszal fog utnak indulni.

— **A fürdő szépe.** Egy szép fiatal asszonyról szomoru hír érkezik. Az asszony, akiért fél Baden-Baden közönsége rajongott, öngyilkossá lett, immár halott, a szívét furta keresztül a golyó. Az esetről a következőket jelentik: Az éjszaka megölte magát G. asszony, aki olaszos hangzású neve daczára azt állította magáról, hogy magyar származású. Régebben

K. doktorné néven szerepelt, senkise tudta bizonyosan, mi tehát az igazi neve. Gyönyörű megjelenés volt, nem volt ép ember a fürdőn, akinek ne tetszett volna. Magyarul nagyon keveset értett, a kifejezése után itélve inkább azt hihette az ember, hogy svájci nő. Az este még ott járkált a sétányon, reggelre aztán halott volt. Már napok óta észrevehetőleg izgatott volt, az ismerősei előtt czélzásokat tett arra, hogy megöli magát. A hátrahagyott írásai közt tekintélyes pénzüsszeget találtak, így tehát kizárt dolog, hogy anyagiak miatt halt meg. Sokkal inkább valószínű, hogy egy távirat vitte rá a kétségbeesett elhatározásra. K. doktor aláírása volt a táviraton, amelynek az volt a tartalma, hogy a férje már nem szereti, szakítani akar vele. Az asszony szerelmes volt az urába . . .

— **Crispi a hármasszövetségről.** A római Tribuna egy Crispiel folytatott beszélgetést közöl, a mely szerint Crispi úgy nyilatkozott a mostani helyzetről, hogy Olaszországnak készülnie kell 1903. május 17-ére, a hármasszövetség lejártára. Németország közvéleménye nem olyan kedvező most a szövetség megújítására, mint azelőtt. Ausztriában, a melynek fontartása érdekében áll Olaszországnak, a belpolitikai helyzet nagyon világos. A hármasszövetséggel egyidejűleg lejárnak a kereskedelmi szerződések is. Sorsunk — mondja Crispi — ügyességünktől és tárgyaló közegeink ügyességétől függ.

— **A Mihály-utcai gyilkosság.** A vasárnap éjjel elkövetett emberölés ügyében, melynek áldozata Todorovits Demeter, Greén Nándor alkapitány ma délelőtt, még egyszer kihallgatta Szerendán Jánost és Risztin Illést, kiket a gyilkosság alapos gyanuja terhel. Ezzel a nyomozatot befejezván, mindkettőt átkísértette az ügyészséghez. Itt Domokos László kir. alügyész vette kezébe az ügyet. A törvényszék előtt Szöllőssy Jenő dr. vezeti a vizsgálatot. Risztin védőjéül Nagy Sándort dr.-t nevezte meg. Az alügyész ma tanulmányozta az ügyet és holnap teszi meg a vizsgálati fogságra vonatkozó indítványát.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi,** hogy dr. Vlád Aurél ügyvédet, Déva székhelyű az ügyvédi lajstromba folytatólag fölvette.

— **Kánikula októberben.** A vénasszonyok nyara ember emlékezet óta nem tett ki úgy magáért, mint az idén. Nyár derekán nem igen szokott melegebb lenni, mint a minő hőség már napok óta uralkodik. Ma az árnyékban 24 fokot mutatott a hőmérő, ami csaknem példátlan dolog Szent Mihály napja után. Az emberek ismét sokat szenvednek a melegségtől és olyan keserves panaszok hallatszanak, akár kánikulában. Bizony, bizony, ha az idő sokáig így tart: az abbáziai vendégek mind hazajönnek egy kicsit — melegedni.

— **Nagybeteg képviselő.** Beöthy Algernon, a belényesi kerület orsz. képviselője, a képviselőház népszerű tagja, lakásán, a Csepel-szigeten, súlyos betegen fekszik. A képviselőt régi vesebaja támadta meg, oly erővel, hogy orvosai aggasztó fordulattól tartanak. Fiát, Beöthy Pál cséffai főszolgabíróat táviratban hívták nagybeteg édesapja ágyához.

— **A földművelésügyi miniszter és az egerek.** Ha tudnák a mezei egerek, hogy mi vár rájuk! Bizonyára processzióval mennének valami szent helyre, hogy maradjon el a készülődő egérországos veszedelem. A földművelésügyi minisztertől ered a fenyegető vész egy körirat alakjában, melyet a törvényhatóságoknak s így Aradnak is megküldtek. A körrendet a mezei egerek elleni óvintézkedésről szól. Figyelmeztetni kell a munkásokat — mondja többek között — hogy ha szántás alatt egeret látnak, amint a felfordított barázdából kiugrik, verjék agyon. A körrendelet, melynek többi része is hasonló jó tanácsokat ad, talán még sem olyan veszedelmes az egerekre.

— **Az aradi utcázseprés locsolás.** A lugosi polgármester Aradhoz átiratot intézett, melyben az utcáz seprése és locsolása körüli eljárásról felvilágosítást kér. Mi itt szidjuk a port s úgy látszik Lugoson meg Aradot akarják utánozni. Hogy szidnadják a lugosiak a port!

— **A csanádmezei tanfelügyelő fegyelmije.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kubinyi* Mihály csanádmezei kir. tanfelügyelő ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte, melynek megejtésével a közigazgatási bizottságot bizta meg. A bizottság pedig dr. *Návay* Lajos mezei főjegyzőt utasította a fegyelmi vizsgálat vezetésére. A fegyelmi vizsgálat oka egyéb hivatali vétéségeken kívül a tanfelügyelőnek az a méltatlan eljárása, hogy dr. *Molnár* Evelin makói polgári leányiskolai tanítónőt hírlapok útján szólította föl jelentkezésre.

— **Halálozás.** Alólirottak szomorodott szívvel tudatják minden rokon, barát és ösmerőnek, szeretett unokatestvér, sógornó és nagynénjük *Wimmer Erzsébetnek* folyó évi október hó 2-án, reggeli 4 órakor, életének 56-ik évében, hosszas és kínos betegség következtében történt jobbira szenderültét. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi október hó 3-án délután 3 órakor fognak Templom-utca 7-ik számú házból a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat a boldogultnak lelki üdvéért folyó évi október hó 5-én reggel 8 órakor fog a főt. minorita atyák templomában az egek Urának bemutatni. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! Arad, 1900. október hó 2. Özv. *Waltz* Szidónia és leánya, *Schmeidler* N. János, neje és gyermekei, *Brunhuber* Emilia és férje, rokonai.

— **Takáts Zoltán rablóbandája** *Takáts* Zoltán bankohamisító bandájának felfedezésekor egy pénzhamisító bűntárs vallomása alapján a rendőrségnek az a gyanuja támadt, hogy *Takáts* rablócsapatot szervezett, amelynek feladata lett volna valamely vasúti vonatot megtámadni s annak pénzesleveleket szállító postáját kirabolni. A nyomozás során ez a gyanu megerősödött, mert a budapesti rendőrség most tovább folytatja ebben az irányban a nyomozást. Ferencvárosi legények voltak azok, akikből *Takáts* e rabló csapatot szervezte. A rendőrség most keresi, hogy kik lehettek azok. *Takáts*nak szabadon bocsátott szolgáját, *Czider* Józsefet is állandóan megfigyelték, hogy nem keresi-e fel valaki őt ebből a tervezett bandából.

— **Tifusz-járvány Kurticson.** *Kurticson* — mint tudósítónk jelenti — járványszerűleg fel lépett a tifusz, a mely sok áldozatot szed. Hetenkint átlag 2—3 új betegség történik, már eddig hatan meghaltak, 14-en pedig betegen fekszenek tifuszban. A hatóság a járvány megszüntetésére minden lehető intézkedést megtett.

— **A német császár udvariassága.** II. *Vilmos* császár nemcsak erélyes fejedelem, de ahhoz is ért, hogy udvarias gavallérnak tartsák. Így valahányszor valamely vendég-herczegné ebédel a császári asztalnál, olyan étlapokat nyomtatnak, amelyen ott van a hercegnő miniatúra arczképe. A császári étlap különben szinte kizárólag német nyelven van megszerkesztve, még a francia étel- és ital névvel szerepelnek és rendszerint őt fogást foglal magában. II. *Vilmos* az ebédlő asztalnál sokban úgy viselkedik, mint I. *Napoleon*. Csak kis időt juttat az étkezésnek, a csirkeszárnyát úgy eszi, hogy kézbe veszi és a fekete kávé forrón issza. Az ital tekintetében azonban eltér példányképétől. *Napoleon*nak a chamberlin volt a kedvencz bora, míg II. *Vilmos* a chablist-t tünteti ki előszeretettel.

— **Hölgyeim, ne bicziklizzenek!** A német császár a biczikliző hölgyek iránti ellenszenvét csak nem tudja megtagadni. *Lujza* királyné emlékszóbrának leleplezése alkalmával, e menében kereközölő hölgyek és férfiak is voltak. Midőn ezek a császár elé értek, a császár az őt üdvözlő hölgy felé fordulva azt mondta:

— *Kérem hölgyeim, csak ne bicziklizzenek!* Ha a császár e nyilatkozatát nem czáfolják meg, úgy egy lojalis német hölgy sem mer majd kerékre ülni. És mit fognak szólni ehhez a kerékpár-gyárosok!

— **Egy tábornok eljegyzése.** *Klobucsár* Viktor vezérőrnagy, dandár-parancsnok Lugoson eljegyezte *Burger* Gizella kisasszonyt, *Burger* József lugosi földbirtokos és szállótulajdonos leányát.

— **Letartóztatott ügyvéd.** *Triest*ből sürgönyzik, hogy *Camber* Richárd ügyvédet és *Aranti* lapkiadótulajdonost zsarolásért letartóztattak. A letartóztatás kínos feltűnést kelt, mert mindkettő a triestzi társadalomban előkelő szerepet játszott.

— **Elítélt rendőralkapitány.** Özv. *Komáromyné*, egy nagybecskereki kávémérés tulajdonosnője, nemrégibe bünyefnyitó panaszt emelt *Jankovics* György nagybecskereki rendőralkapitány ellen, előadva panaszában, hogy az alkapitány őt hivatalos helyiségében, kihallgatása alkalmával, *tettleg bántalmazta.* — Az ügyet tegnap bírálta el az ottani bíróság, amely a tanúk vallomásai alapján igazoltnak találta a vádat, s *Jankovics*ot testisértés miatt *tizenegy napi fogházra ítélte el.* Az elítélt megnyugodott a büntetésben.

— **A komédiás sorsa.** *Lódy* János czirkusz-tulajdonos, aki többször játszott már társulatával Aradon is, a múlt vasárnap ütötte föl *Baján* a sátorfáját és azóta estéről-estére mulattatta a közönséget eröművészeti produkcióival. A napokban is este 7 órakor megjelent a porondon és az egész estét végigműkázta — betegen. Előadás után hazament lakására, amely *Pollák* Istvánné korcsmájában volt; reggel felesége fölkel és kiment a folyosóra, hol férjét a földön halva találta. Szívzélhűdés ölte meg. Az árván maradt familia, az asszony meg 6 gyerek sirva kísérte ki az elvesztett családját utolsó útjára, a temetőbe, este pedig bementek a komédiába — kenyeret keresni. Ilyen a komédiás sorsa. . .

— **Zubovics Kinában.** *Zubovics* Feodor, a vitéz honvédhuzár százados, a szárazföldi torpedók feltalálója, Kinába készül. Levelet kapott II. *Vilmos* német császár katonai kabinetirodája főnökétől. *Hantke* tábornoktól, amelyben a császár megbízásából terveket kér tőle a Kinában harcoló német csapatok hadmiveleteinél alkalmazandó szárazföldi torpedókra. *Zubovics* százados részletes terveket küldött Berlinbe s el van arra határozva, hogyha terveit elfogadják, maga is elmegy Kinába, hogy ott személyesen vezesse a torpedóival való hadmiveleteket.

— **Bülow Bismarcknál.** *Berlin*ből sürgönyzik, hogy *Bülow* nejeének és anyósának társaságában ma *Bismarck* herczeg és nejeének látogatására *Fridrichsruheba* érkezett.

— **Jelenet a bálban.** *Berettyő-Ujfalun* — mint ottani levelezőnk írja — bált rendeztek a minap a tüzoltók, melyben egy kis incidens történt. A kerti helyiségre szabott zárkörű, családias estén volt minden, ami csak helyet foglalhat egy jó házból való tüzoltóbál műsorán: tombola, világposta polgári házasság s más egyéb. Az est clou-járól azonban mégis csak *Tóth* Mihály és *Kiss* Ferencz gondoskodtak. Az első, mint főrendező, jónak látta az első négyes tizenegyedik figurájánál arra inteni az előtáncost, *Kiss* Ferenczet, hogy ne szédelegjen, hanem szigoruan tartson kolont. *Kiss* erre egy irtozatos pofonnal válaszolt, amelyet *Tóth* duplán szolgáltatott vissza. A zene elnémult, a négyes félbeszakadt és mindenek feszülten várták a következőket. *Kiss* Ferencz néhány perc türelmet kért csak, kisetett és visszatért egy négyszemélyre szóló füttykössel. Soha báli főrendezőt úgy el nem tángáltak még, mint most *Tóth*-ot. Végre is a főrendező beadta a kulcsot és véresen terült el a földön. A cigány tuszt huzott s folyt volna tovább a bál, élén a győztes táncossal. Am a hatóság emberei közbe léptek és confuziót csináltak

azzal, hogy a sötétbe kísérték az előtáncost. *Tóth*ot ellenben úgy vitték haza lepedőben.

— **Garázda férj.** *Hlavacsek* Ferencz budapesti szabó már régóta ellenséges viszonyban van a volt feleségével, *Ivanics* Teréz takarító-nővel. A szabó minduntalan ki akart békülni az asszonnyal, de ez hallani sem akart róla. Ma este ismét beállított a feleségéhez a Köfáragó-utca 5. sz. a. levő lakására s részeg fejével kibekülésre akarta birni. *Ivanics* Teréz ismét elutasította, a miközben a részeg kést vett elő, s fenyegette, hogy elvágja a nyakát. Az asszony kiáltására befutottak a házbeliek, a mire *Hlavacsek* még dühösebb lett. Végre is a mindent törő, zuzó ember megfélemezésére elhívták a 1103. számú rendőrt. Vesztere jött ez is a házba, mert a késsel hadonászó ember össze-vissza verte, a ruháját széttépte; azután kezében a késsel futásnak eredt. Hosszas hajsza után fogták el a veszedelmes embert, a kit a VIII. kerületi kapitányság vett zár alá.

— **Az osztálysorsjáték** mai huzásán *négy-százezer* koronát nyert a 11,119, *tizezret* a 12,473 és *öttezret* a 92.124 számú sorsjegy.

— **Gyilkos orvvadászok.** Az *Andrássyak* vadászterületén, a dobrini erdőben *Onecz* erdőőr agyonlőtt egy orvvadászt, aki két fiával rátámadt. Mjutan az orvvadász elesett, a fiuk és az erdőőr közt irtozatos küzdelem támadt. *Onecz* valamennyi töltését rálötte a támadókra, de nem talált. Amikor azután a töltésből kifogyott, a fiuk *fejével agyonverték Oneczet.* A kolozsvári csendőrség a gyilkosokat elfogta.

— **Zendülés egy miniszter miatt.** *Limából* táviratozzák: *Belaunde* volt pénzügyminiszter, a kit azzal vádolnak, hogy az állam pénzéből 20,000 font sterlinget eltulajdonított, ártatlanságát hangoztatja. A lakosság a főtéren nagy gyűlést tartott, a melyen *Belaunde* kiszolgáltatását követelte, hogy meglinceselhesse. A katonaság a tömeg közé lőtt és *száznál több embert megsebesített.* Attól tartanak, hogy a zavargások megújulnak.

— **Halál a homokbányában.** Budapesten a külsőváci-uton levő homokbányában ma este sok munkás dolgozott. Közben egy 7—8 méternyi hosszúságú homokfal beomlott, s maga alá temette *Mimics* Keresztély nevű napszámost. Daczára annak, hogy menten segítségére siettek, már csak holttestét huzhatták elő. A bonczoló intézetbe vitték.

— **Egy komité viselt dolgai.** *Bukarestből* a bolgár-macedon komitéről érdekes dolgokat jelentenek. Ezek szerint az ottani vizsgálóbírónak: *Florescunak* sikerült az elfogott bolgár bűntársaktól oly bizonyítékokat kicsikarni a komité viselt dolgait illetőleg, melyek eddig ismeretlenek voltak. Ilyen bizonyíték az eskü-minta tartalma is, melyet a titkos társulat tagjai a komité tagjainak jelenlétében hitükre fogadtak. Az eskü szövege a következő:

„Esküszöm, hogy teljes lélekkel szentelem magam a macedon-ügynek, a komité parancsait vakon követem, és határozatainak mindenben alávetem magamat. Amennyiben az esküt megszegném, úgy a revolver hideg csövéből kiröppendő golyó zuzza széjjel agyamat és a tör hegyes vasa döfje át szívemet.”

Ezt az esküt revolver, tör és kereszt mellett teszik le a tagok. A vizsgálóbíró még a következőket derítette ki: Egy elfogott bolgár: *Stoicew* Mitu nevezetű, bevallotta, hogy *Macedoniában* több ízben az volt a kötelessége, hogy pénzt szerezzen a komité számára bármily uton-módon. *Stoicew* Mitu kirabolt egyszer éjnek idején egy macedon kereskedőt, elrabolta annak kis gyermekét és egy erdőben több napig elrejtve tartotta. A rablás után levelet intézett a gyermek szüleikhez, melyben kijelentette, hogy a gyermeket visszaviszi, ha 10,000 frankot fizetnek. Ellenkező esetben a gyermeket kivégzik. A szülők, akik jómódban éltek, siettek a banditának a váltságdíjat kifizetni és a gyermeket kiszabadították a rablók kezéből.

— Zola és az állatvédő. Egy humánus elveiről híres berlini személyiség levelet írt nemrégiben Zolának. Kéri benne a mestert, hogy foglalkozzék már egyszer valamelyik művében az állatkínzással és állatvédelemmel is. Zola a levélre a következőleg felelt:

Tisztelt uram! Az állatvédelmet propagáló irását megkaptam. Sajnálom, nem tudok németül, de azért röpirátom illusztrációiból is megsejtettem már annak célját. Tessék elhinni, hogy én szívesen lélekkel méltányolom az ön nemes törekvéseit és lelkem egész melegeivel a mellett vagyok, hogy az állatok sorsán enyhítve legyen. De én csak regényíró vagyok és így csakis az én munkakörömben szállhatok az ügy érdekében és legyen meggyőződve, hogy legkitartóbb katona leszek az állatvédelemben. Munkájához jó sikert kívánok. Ideje, hogy az emberek végre emberségesebbek és ezáltal boldogabbak is legyenek. Szívvel üdvözlö: Zola Emil.

— Görög tisztok vád alatt. Athenből jelenti egy sürgöny: *Fctopulosz* alezredes és *Ezrakasz* őrnagyot haditörvényszék elé állították, mert állítólag elősegítették egy *Teofilatosz* nevű embernek a szökését, a ki egy osztrák pénztintézet kárára lopást követett el. *Ezrakasz* veje a megszökötti *Teofilatosznak*.

— Nietzsche életéből. Az elhunyt nagy gondolkodó természetének egyik jellemző tulajdonsága az önuralom volt. Ez már gyermekkorában is kitűnt. Még előadás iskolai tanulmányok zápor szakadt le. A többi fiu alaposan neki látott a futásnak, a kis Nietzsche azonban szép csöndesen ment haza. Anyja aggódva várta már a kapuban, s amikor megpillantotta, türelmetlenül kiáltott rá:

— De fuss hát már!

A gyerekek azonban csak lassan ment tovább is s komoly nyugalommal így felelt:

— Edes mama, az iskola törvénye úgy szól: A fiuk az iskolából hazamenet ne ugrádozzanak, ne futkossanak, hanem nyugodtan menjenek.

Ugyancsak fiatalkorában történt meg, hogy a piacomban megpillantott egy léggömböcskét áruló embert, a ki erősen küzdött a ballonokba belekapaszkodó széllel. Végre is a vihar lett a győztes, a szegény ember néhány zsinegszálat elbocsátott, mire az egész csomó gömb kiszabadult a kezéből. Nietzsche tapsolt, ujjongott és így kiáltott fel:

— Aminek a magasba kell szállnia, mégis csak oda száll!

Érdekes, hogy a doktorátusi disszertációt elengedték neki. 1869-ben február 2-án ugyanis a baseli egyetem azt a tiszteletreméltó ajánlatot tette neki, hogy vállaljon el az egyetemen egy rendkívüli tanszéket. Eppen akkor csinálta doktorátusi dolgozatát, s nem ért rá a professzorkodásra. De segítette a dolgot, a felső egyetem főmunkatartója a disszertáció alól, azzal a megokolással, hogy amugy is eleget tett a tudományért, hogy megérdemelje a doktori süveget. Még a szóbeli vizsgálatát is elengedték. Azt mondták a professzorok, hogy csak nem fogják egzaminálni a kollegájukat.

Mint baseli professzor, Nietzsche az ottani pedagógium felső osztályait is tanította. Egyszer egyik tanuló odahaza valami skandalumot beszélt el, amelyet az osztály elkövetett.

— És Nietzsche professornál csináltak ti ilyen lármát? — kérdezte az anyja.

— De mama! — felelte a diák elszörnyűködve.

— Nos, hát ugyan mit csinálna Nietzsche professzor ur, ha nála csinálnátok botrányt?

— Mit csinálna? . . . Hát . . . megvetne bennünket mama! — felelte már a gondolatától is borzongva a diák.

Ennyire becsülték Nietzsche professzort . . .

— **A Hermina-uti halott.** Tegnapelőtt történt, hogy Budapesten a Hermina-uton, a vasúti sínpar keresztesénél egy fiatal nő holttestét akadtak. Az orvos gázolta el. Az orvostani intézet tetemnézőjébe szállították, hogy személyazonosságát megállapítsák. Ez azonban eddigelé nem sikerült, valamint az sem volt teljes biztossággal megállapítható, vajon balesetnek áldozata, vagy öngyilkosságot követett el. Az ismeretlen igen szép nő, 20—23 éves és áldott állapotban van.

— **Muzeum gyermekek részére.** Brooklyn városi szépművészeti muzeumban most egy külön gyermekmuzeumot rendeztek be. Ez a muzeum modell-, állat-, növény-, bonczani-, meteorológiai- és olvasószobából áll. Különösen érdekes a nagy és összerakható modellek gyűjteménye. Így: pompás, színes méh- és egyéb rovarmodellek is vannak, amelyek hiven adják vissza a természetet s nagyságuk miatt nagyon tanulságosak. Van továbbá nagyon sok darabból álló, a növénytan, állattan, földrajz, történelem és ásványtan köréből vett kép-gyűjteménye is a gyermekmuzeumnak, amely szintén alkalmas arra, hogy szép kivitele miatt a gyermekek figyelmét lekösse és azok tanulmányosságát fejlessze. A falakat kilencszáznál több művészeti kivitelű katonai díszíti, amelyekben a tudomány valamennyi ágából vett ábrák, képek vannak. A gyermekek legszívesebben és legtovább a növénytan szobájában időznek; rendkívüli érdeklődést mutatnak az összerakható virágmodell. Van itt: lilium, rózsza, mák, pipacs és sok más virág. A bonczani szobában van egy nagy széjjelcsédesztendő szüvi, amelyben jól lehet magyarázni a vérkeringést. Ezenkívül tanulhatnak a gyermekek orr-, fül-, agy-, száji-, nyelvmodellen is. Reggeli kilencz órától egész esti hat óráig nyitva van az intézet, amelynek a fekvése is nagyon előnyös, mert a Bedford-park közvetlen közelében épült, ez pedig a leglátogatottabb gyermek-játszóhelyek egyike. A muzeumi kapcsolatban levő olvasószobában könyvek állanak a kis tudósok rendelkezésére, s a hét bizonyos napjain vetített képekben is gyönyörködhetik a tudományozó gyermekcsereg.

— **Két öngyilkosság.** *Czoring* Czeczilia budapesti szül. 23 éves lakkán ma reggel a Hársfa-utca 57. sz. a. levő lakásán hirtelen rosszul lett, s meghalt. Valószínűleg mérge okozta halálát. *Balogh* János 66 éves napszámos tegnap a kolozsvári-ut 49 sz. a. levő lakásán felakasztotta magát, s mire reá akadtak meghalt. Gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Mind a két holttestet a bonczoló intézetbe vitték.

— **Tűz a Topilla-pusztán.** A *Károlyi* Tibor gróf tulajdonát képező Topilla-pusztán tegnap délután tűz támadt a feles dóhánykertészek lakásán. Négy ház és több sertésöl elpusztult, néhány sertés is bennégett. A kár nagy, annál inkább, mert a leégett értékekből nem volt biztosítva semmi.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nandor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Boszú a szerelmes levelekért.

— Egy gavallér kalandja. —

Budapest, október 2.

Igen mulatságos dolog történt a napokban Budapesten.

Egy miniszteri hivatalnok *K. L.* sokáig udvarolt egy csinos leánynak, akinek házasságot is ígért. A leány komolyan bizott a fiatal ember ígéretében és mikor nem találkozhattak egymással, szerelmes leveleket írogatott jövendőbelijének. A napokban meghallotta a leány bátyja, hogy *K. L.* mindenkinek mutogatja nővéreinek leveleit. Kérdőre vonta ezért s ekkor *K. L.* kijelentette, hogy már nem szereti a leányt. A leány bátyja ekkor visszakövetelte a szerelmes leveleket, de *K. L.* kijelentette, hogy azokat nem adja vissza, s azt csinál velük, amit ő akar. Már-már párbajta került a sor két fiatal ember között, mikor a napokban váratlan érdekes megoldást nyert az ügy.

A leány bátyja elment egyik barátjához, *R. S.*-hez, aki egy orfeum fölött lakik az első emeleten, hogy elbeszélje a történeteket. Az ablakon néztek ki a nyüzsgő utcára és javában tárgyaltak egymással, mikor észrevették, hogy *K. L.* is ott sétál az utcán és olvassa az orfeumi színlapot. *R. S.* gyorsan elővett egy rózsaszínű levélpapírost és finom női írással a következőket írta rá:

„Kedves *K. ur.* Régóta szeretnék önnel megismerkedni. Legyen szíves hozzám feljönni az I. emelet 3. ajtó alá, az előszobájtó nyitva lesz, az első ajtón jobbra lépjen be bátran. Várom.

G. Irén.”

Egy kis kövecskére kötötte a levélkét és orfeumba éppen belépni akaró *K. L.* elé dobta. *K. L.* felvette, látta, hogy neki szól s igen megrökönyödött. Semmi gyanusát nem talált a dologban, meglegedetten nézett magán végig és elindult, hogy a felhívásnak eleget tegyen. A lépcsőházban elővette toalettükrét, összébb hűtő mellényén a szorítót és úgy indult fölfelé boldog reménységgel . . .

Pár perc alatt felért az első emeletre.

A 3-as lakás előszobája csakugyan nyitva volt.

— Ez valami előkelő leány lehet, akinek a szülei most nincsenek itthon s titokban akar vele megismerkedni, — gondolta magában *K. L.* Diszkrétan lábujjhegyen osont be az előszobába s gyorsan beosont a jobbra levő ajtón. Amint belépett a szobába az első pillanatban semmit nem látott egyebet, csak nagy sötétséget. Azután érezte, hogy erős kar megragadja, a földre teperi, a száját betömik, a szemét bekötik és a kezeit megkötözik. Mikor mindez megvolt, lámpát gyujtanak, ő kényelmesen felteszik egy pamlagra és elkezdnek kotozásni a zsebeiben. Pár pillanat múlva visszadugdostak megint mindent a zsebébe s rövid ideig békén hagyták. Egy negyed óra múlva felszabadította valaki összes kötelekeitől és ajtót mutatott neki. A valaki kezében pisztolyt tartott. *K. L.* a kiállott izgalmak után egészen kábult volt. Rohant ki a szobából, a lépcsőházban már futni kezdett, de amint az utcára akart lépni, egy rendőr állotta útját. *K. L.* megrökönyödött és elkezdett kiabálni.

— Rendőr, rendőr, kiraboltak, tolvajok, segítségek!

De felülről is kiállott ám valaki:

— Rendőr, fogja meg azt az embert. Az egy tolvaj!

A rendőr tájékozatlan volt a viszonyokkal s letartóztatta *K. L.*-et és *R. S.*-t. Bevitték őket a kapitányságra s ott kiderült, hogy csakugyan *K. L.* a tolvaj, mert a zsebében megtalálták *R.* aranyóráját és gyűrűit. *K. L.* különben maga bevallotta, hogy valami babonáság van a dologban, nem érti az egészet, az ő pénzéből nem hiányzik semmi s nem tudja, hogy került hozzá az idegen aranyóra. Azután izgatottan kezdte beszélni, hogy mi történt vele. Mikor elmondta a rózsaszínű levél történetét, a rendőrkapitány félbeszakította:

— Mutassa a levelet.

K. L. a zsebébe nyúlt, izgatottan keresgélte, de nem találta meg.

Erre a rendőrtisztviselő nem hallgatta tovább a fecsegését, hanem röviden lecsukatta. *R. S.*-et szabadlábra helyezte és biztosította, hogy *K. L.* bűnhődni fog a lopásért.

Egy félóra múlva megjelent *R. S.*-nél barátja, akivel együtt követte el a stílii bűntudogán szedte az íróasztal-fiókból elő nővéreinek *K. L.*-hez írt leveleit, amit szintén elvettek a póruljárt csábitótól. Barátságosan szorította meg kezét és örömmel szölt a bucsuzáskor barátjához:

— Ezt ugyan megbosszultuk.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Kötél általi halál.** A szombathelyi esküdtek verdiktje alapján az ottani törvényszék ma *kötél általi halálra* ítélte *Pete Pósta*s Jánost két rendbeli gyilkosság elkövetése miatt. Bűntársai közül *Illés Antal*

két rendbeli szándékos emberölés büntetéseért *életfogytiglani fegyházra*, Borbély Kovács József és B. Kovács János pedig 15—15 évi fegyházra ítéltettek. A kir. ügyész megnyugodt az ítéletben, a védők és vádlottak semmiségi panaszt jelentettek be.

§ **A gyilkos anyai szeretete.** Az új igazságügyi palota börtönépületében ül vizsgálati fogásban Borbély Anna, aki szeretőjének anyját kegyetlen módon meggyilkolta, mert az a fiával való házasságának útjában állott. — A rémdráma hőse megadással viselte volna a börtön szenvedéseit, de kis gyermeke utáni vágya csakhamar eltöltötte szívét és a nő, aki egy öreg, tehetetlen asszonyt rideg számitással meg tudott ölni, sir, rimánkodik a börtönben, hogy kicsiny magzatját ereszsze be hozzá, csak egy percze is, hogy magához ölehesse és megcsókolhassa. — Fel is kéredzkedett a vizsgálóbíróhoz, hogy ügyvédjével dr. Radó Károlylyal, sürgősen akarna értekezni. Az ügyvéd el is jött és a bűnös nő könnyek között arra kérte, hogy gyermekét hozatná be a börtönbe, mert — ugymond — folyton a megölt asszony vérbe fetrengve áll előtte, és ha kicsiny gyermekét láthatná, megszabadulna a rémlátománytól — és azután még csak az volna a kívánsága, hogy Gyulán lakó édes anyjához vigyék a gyermeket, majd ő viselje helyette gondját.

A bűnös nő szeretője, ki a gyermeket dajkaságba adta, eleinte nem engedte a gyermeket anyjához vitetni, de az ügyvéd közbenjárása folytán, a gyermek ma már Gyulán van, nagyanyjánál. — Ma értesítette dr. Radó védeczét erről és a gyilkos könyek között köszönte meg ezt a gondoskodást.

A vizsgálat már a befejezéshez közel áll és a novemberi esküdtzéki tárgyalások egyidejűleg foglalkoznak az esküdtek a szörnyű bűnnel vádolt nő fölött ítélni.

§ **Aki a halottak után élt.** Egy hetven esztendőn felüli nyugalmazott államhivatalnok került tavaly Budapesten törvény elé, mert kiderült róla, hogy közel két évtizeden át csalásból, hamisításból szerzett magának gazdagságot és közel kétszáz ezer korona erejéig károsította meg a kincstárt. Gubics György volt pénzügyi számtanácsos 1882-ben kezdte meg bűnös manipulációit. Hét gyermekének nyomoruságos fizetéséből nem tudott kenyeret adni, s azért vetemedett a hamisításra olyképen, hogy számos elhunyt állami nyugdíjasnak fizetését felszedte évről-évre, amíg a csalással szerzett pénzügyi százkilenczvenkétezer koronára emelkedett. Tavaly végre rájöttek Gubics szédülésére, letartóztatták, s a törvényszék 103 rendbeli közokirathamisításért nyolcz esztendei börtönre ítélte.

A vádlott és az ügyész föllebeszésre az ügy a kir. ítélőtáblához került, amelynek ma tartott főtárgyalásán Ráth Zsigmond bíró adta elő a vádat. A vádat Vargha Ferenc főügyész-helyettes képviselte, a közzvédő Wolf Vilmos dr. volt. A tábla csupán 97 rendbeli folytatólagos közokirathamisítás büntetésében mondta ki Gubicsot bűnösnek, a törvényszék ítéletén azonban mit sem változtatott.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

Az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900-ik évi október 16-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1.) A polgármester jelentése folyó évi szepember hóról. 2.) A nagymélt. m. kir. belügy-ministerium intézvénye a tűzrendészeti szabályrendelet tárgyában. 3.) Az országos orvos-szövetség felhívása az orvosok országos nyugalom és segély intézetének alapítókéjéhez való hozzájárulás iránt. 4.) A polgármester véleményes jelentése Müller Károlynak a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékéből való törlése és helyébe Turay Andrásnak fel-

vétele iránt. 5. U. a. egy napidijas irnok alkalmaztatása tárgyában. 6. A tanács jelentése két napidijas végrehajtó alkalmazásának elrendelése iránt. 7. A közigazgatási iktatói állásnak választása után való betöltése. 8. A városi iskola-szék előterjesztése az 1901. évi iskolaszéki költségelirányzat tárgyában. 9. A tanács előterjesztése a szennyvíz csatorna művek 1901. évi költségelirányzata tárgyában. 10. U. a. jelentése az 1901. évi köz költségelirányzat és a nyugdíjalap költségelirányzata tárgyában. 11. A polgármester előterjesztése Glück Frigyes által tett 1000 korona alapítvány tárgyában. 12. A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak intézvénye a *Bonnaz* és a *Hertschka* Mór alapítvány 1898. és 1899. évi zárszámadásainak jóváhagyása tárgyában.

Institoris Kálmán,
főjegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Arczkép és valóság.** Sajátságos pör játszódott le nemrégiben Genfben. Tizennégy balletánczosnő pörölte a szindirektorát, mert ez nem fizette meg nekik a járandóságokat. A vádlók barátnői is megtöltötték a tárgyalási termet és oly pokoli lármát vittek végbe, hogy a hivatal-szolgák a rendfenntartásba beleöszültek. Előállt a vádlott színházigazgató és így szólt: A tekintetes bíróságnak fogalma sincs arról, mennyire becsapnak bennünket a színházi ügynökök. Remekebbnél remekebb arczképeket küldenek nekünk s mikor azután az arczkép tulajdonosa megérkezik: — megrémülünk. Egyik csunyább, mint a másik. Hogy többet ne mondjak, van közöttük sánta, üvegszemű pupos... Nem folytathatta tovább, mert a vádlók kara közbevágott: Nem igaz! Nem igaz! Nem igaz! Bizonyítjuk, hogy nem igaz! És tényleg elő is állott néhány, hogy megmutassa ép szemét, hátát. Az elnök csendet kér. Bejő egy tanu: a színházi ságo. A sugó pózba vágja magát és á la Zola így kiált: J'accuse! Vádolom én is az igazgatót. Ennekem is tartozik. El is ítélték a vádlottat tizenkétezer frank fizetésére, s mikor a tárgyalótermet elhagyta, keservesen jegyezte meg: Ezek az átkozott arczképek engem tönkre tesznek!

□ Női szív.

— Hát az athléta Gyuri és a vézna Karcsi pályáztak a szép Etelért? Képzem, hogy Gyuri győzött.

— Dehogy! Karcsit választotta a szép leány.

— Különös!

— Csöppet sem. Karcsit könnyebben tudja megverni.

□ **A német katonaság — francia világításban.** A nacionalista La Patrie cikket közöl a német katonaságról, amely érdekesen világítja meg a francziák elfogultságát. A cikk szerint a német haderő minden jeles tulajdonsága Franciaországból származik, de sőt Moltke is egyszerűen utánzója Napóleonnak és általában sokkal katonásabb magatartása a francia, mint a német katoná. Hogy fogalma sem volt a német hadvezetőségnek az uniformis helyes színeinek megválasztásáról. Hiszen — a cikk szerint — ha a német kék dragonosok, vörös dzsidások, piros huszárok és a fehér vértések vonulnak el az ember előtt, ez egyszerűen — kacagató látvány. Azt lehetne gondolni, hogy ezek papagályok, vagy talán kosztümbe bujtatott színházi katonák. Természetesen nemcsak a francia legénység jobb a németnél. hánem a tisztikar is ezerszerre képzetebb. Egyszóval: a német katonaságot egy nap sem szabad a francziával emlegetni. — 1870-ben is ugyanilyen hangon beszéltek Franciaországban a német haderőről és mégis...

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

S z e s z ü z l e t

— Október 2. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárított mosliék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, október 2.

Az időjárás olyan, mint nyáron. Az éjjelek sem hűvösek és nappal valóságos kánikula van.

Az szántóföldekre eső kellene, hogy azok művelhetők legyenek.

Közepes behozatal, mely — a külföld lanyaha üzletét szem előtt tartva, lanyaha vételkedv mellett vásároltatik.

Mintegy 2500 métermázsza buza és néhány 100 métermázsza egyéb gabnanem olcsóbb áron kelt el,

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súly egységet véve alapszámitásnak, korona értekben:

I-ső minőségű buza 6'50—6'60.
Közép minőségű buza 6.20—6'30.
Uj-tengeri 3'50—3'60.
Rozs névleges jegyzés 5'90—6'—
Arpa névleges jegyzés 5'60—5'70.
Zab névleges jegyzés 4'40—4'50.
Az irányzat lanyaha.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 2.

Déltőzsde. A buzakínalat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemű változatlan. Földmondattott 140,000 métermázsza buza. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.48— 7.49
Buza 1901. áprilisra	7.96— 7.97
Rozs októberre	7.06— 7.07
Rozs 1901. áprilisra	7.41— 7.43
Zab októberre	5.24— 5.25
Zab 1901. áprilisra	5.55— 5.56
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	5.11— 5.12

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.48— 7.49
Buza 1901. áprilisra	7.96— 7.97
Rozs októberre	7.07— 7.08
Rozs 1901. áprilisra	7.40— 7.41
Zab októberre	5.24— 5.25
Zab 1901. áprilisra	5.54— 5.56
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	5.11— 5.12

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	649.—
Magyar hitelrészvény	665.—
Leszámitolóbank részvény	422.50
Rima-Murányi vasmű részvény	524.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	659.—
Közuti vasut	596.—
Városi villamos vasut részvény	285.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 2. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 97 — 98 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 97 — 98 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 98 — 99 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban 95 — 96 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 94 — 95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 93 — 95 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{1}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Szeptember 29-én volt készlet 37687 darab, szeptember 30-án főlhajtott 1728 darab, szeptember 30-án elszállított 963 darab, szeptember 30-án maradt készletben 38456 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. október 2.

Magyar aranyárjádék 4 ⁰ / ₁₀	97.40
Magyar koronajárjádék 4 ⁰ / ₁₀	90.45
Magyar arany 4 ¹ / ₂ 0/0	100.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ 0/0	98.—
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.20
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	163.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	—
Osztrák papírjárjádék	96.55
Osztrák járjádék ezüst	96.45
Osztrák járjádék arany	96.85
Koronajárjádék	97.15
1860-iki államsorsjegyek	132.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1695.—
Magyar hitelbank részvény	662.50
Osztrák hitelintézet részvény	646.75
Osztrák-magyar államvasút	659.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.30
Német birodalmi márka	118.25
London	242.10
Páris	96.30

NAPIREND.

Október 3. Soerda. Róm. kath. naptár: Kandid. — Protestáns naptár: Kandid. — Izrdelita naptár: Jom-Kipur. — Görög-keleti naptár (szeptember 20.): Euszták. — A nap két 5 óra 47 perczkor, nyugszik 5 óra 18 perczkor. — A hold két 2 óra 17 perczkor, nyugszik délelőtt 12 óráig. Legnyomás reggel 7 órakor 765.8 milliméter, délután 2 órakor 764.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 16.3, délután 2 órakor C° + 25.8. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor N. 1. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, zivatarok. Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér. Kölesey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helység: Ereklie-muzeum helyisége mellett ülesterem. Október 6. A vértanúk emlékezete. Október 7. A szekudvari önszegélyző egyesület mint szövetséget közgyűlése délután 3 órakor. — A gyoroki önkéntes tűzoltó-egyesület táncvizsgálma. — A filharmonia-egyesület közgyűlése délután 3 órakor. Október 9. Jegyzőválasztás Nagy-Pélen. Október 16. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

CSARNOK.

Az alligátor.

(Jacksonvillei történet.)

Irta: Vírter Ferencz.

(Vége.)

Egy perczig csend volt, mialatt a két kalap nyugodtan a levegőbe nézett, melyet éppen most festett pirosra a narancserdő mögé rejtőzött alkonyat.

— Bessie, szólj később halkán hizelegve a nagykarimájú.

A szalagos azonban nem válaszolt.

— Bessie, hiszen azt a buta állatot ugyis a mamája kapta és így az öné is. Sőt —

— Oh, az nem mindegy, barátom! Nem mindegy! Az teljesen kőzombos a dologban. En az ön fukarságát fájlam . . . Ennyire megszégyeníteni engem!

A nagykarimájú mozdulatot tett, hirtelen azonban megállt; egy ideig gondolkodni látszott. Végül így szól: — Bessie, holnap magának is lesz egy alligátora. En saját magam fogom azt megejteni. És . . . és addig nem jövök vissza, a mig . . .

A szalagos kalap lehajolt, mire a nagykarimájú lehajolt; aztán egyikük — hogy melyik: azt nem lehetett a bokortól látni, azt kérdezte: — szeretsz?

Estére pedig — az ebéd befejeztével — a két richmondi, Mister Cat és én elhatároztuk, hogy ott leszünk a Road doktor alligátor-vadászatán. Követni fogjuk, a nélkül, hogy ő maga láthasson hennünket.

Más senki sem tudott a készülőd meglepetéséről.

Bu—bu—u—u! Bögött az atlantiról a Clydehajó kürtöje; mire valamennyien a partra siettünk s a dolog szóba sem jött többé!

III.

Hajnaltalant esőt kaptunk: meleg, sűrű esőt, a minőt csak a trópusokon látni. Három óra

hosszat tartott s mikor elállott s a nap ismét sütni kezdett: az egész föld aranyként fénylett, mert hát a világ körülöttünk egy egy pocolyává lett, a mely tükörként ragyogott.

Kilencz órakor az egyik richmondi szobámba rontott.

— A doktor indulni készül! kiáltotta elfojtott hangon.

— Szólt már a többieknek?

— Igen: a dohányzóban vannak.

Tíz perczcel később az ablakból láttuk, hogy Road a domb alatt az ananász-rétnek tart.

Egy ideig vártunk még, aztán mi is elindultunk.

Butítóan forró volt a levegő s a vendégek mindannyian a házba huzódtak, a honnan csak este lehet a szabadba merészkedni. Az egész vidéken csend volt, csak a kert fái közül hangzott a madársereg csacsogása, mintha közgyűlést tartottak volna a bokrok között, a legélénkebb vitákba merülten.

A domb kanyarulatához érve, a két richmondi kijelentette, hogy ők bizony nem bolondok összeszáradni a hőségben: s visszafordultak. A tengerészmuveltségű Mister Cat azonban nagyobb meleghez is szokva lévén, velem tartott.

— Ön ismeri a járást? kérdeztem tőle, mikor egyedül neki vágtunk annak a darab ananász-rétnek, mely a domb és az erdő közt terül el.

— Hogyne! Egy órai ut az erdőn át és célnál vagyunk.

A Road doktor széles karimájú szalmakalapja kétszáz lépésnyire előttünk fehérlett, hol eltűnedezve, hol meg újra felbukkanva az ananászok közé ültetett kávébokrok között.

Aztán az erdőbe értünk.

— Most siessünk, szólott Cat; könnyen elveszithetjük különben szemünk elől.

Es tényleg: mire tíz lépést tettünk a sűrűben, a fehér szalmakalap eltűnt.

— Kiáltsak? kérdé Cat.

— Világért sem! neki nem szabad tudnia, hogy mi követeljük őt.

— Akkor rövid uton oldalt vágunk s még előtte érünk a folyóhoz.

Fél órán keresztül botorkáltunk már a sűrűségben, mikor balról egy nesz hirtelen megállított.

Csönd, végtelen csönd volt köröskörül; csak a lombokról hulló esőcseppek suhogtak halkán, az avarra locsusanva.

— Semmi, szólott Cat.

Tovább haladtunk. Mindenikünk jobbában erős bot volt, melylyel utat nyitottunk magunknak az őszehajló ágak között s védekeztünk volna, ha valami kígyó karikázna elő. Az előhaladás azonban fáradságos volt.

— Tartsunk pihenőt; szólottam Cathez.

Megállottunk s körülnéztünk: alig tíz lépésnyire tőlünk a átjáró-út feküdt, melyen a doktornak kellett áthaladnia.

— Vajjon el ment-e már előttünk? Vagy csak ezután jő? kérdém, a mikor hirtelen fehér szalmakalap bukkant elő a bokrok között, felénk közeledve.

— Ez ő.

A meglepetéstől visszalépve, lábam megcsuszamlott és én térdre estem. A váratlan zajra a doktor megállt s körülnézett.

Csend volt: mi még a lélekzetünket is visszafojtottuk.

A doktor két teljes perczen át állt ott, mint egy megkövült, aztán lassan, óvatosan tovább indult.

Bolond ötlet futott agyamon át: hangos csattogással összecsaptam két tenyeremet. A hang sajátságos módon zugott át a csöndeségben.

A doktor ijedt arca bambán bámult a körülte terjedő sűrűbe s egy lépést sem volt képes többé előre haladni.

Mi a sűrűben álltunk s a pálmadudva lombja ellefedett bennünket, onnan pedig tisztán láttuk azt a rémületet, mely arcán vonaglott. Sohasem láttam többé olyan ijedelmet. Csend volt, nagy csend az erdőben: az a mély, zajtalan csönd, melyet csak az erdő rejt magában; a lombok közül lehulló esőcseppek pedig tiszte nagyob zajt okoztak, mint valóban.

Mint egy tízpercznyi várakozás után Cat

hirtelen elcsuszott Eppen oly neszt támasztva, mint néhány percz előtt én.

A következő pillanatban a doktor sarkon fordult és futni kezdett, botjával csak úgy csapkodva maga körül a láthatatlan ellenséget: mi pedig csaknem holtá kaczagtuk magunkat s visszatértünk a szállóba.

Sohasem láttuk többé Roadot. Senki. A mulat inas csak annyit tudott, hogy számláját kifizette s mialatt a társaság a szalon karosszékeiben a hőségben álomba szunnyadt, — ő zajtalanul csomagolt és a déli vonattal északra utazott.

IDEGENEK ARADON.

— Október 2. —

Fehér Kereszt szálloda. Heltai József főfelügyelő Budapest. — Hauzer Lipót lókereskedő Szabadka. — Bauer Gábor utazó Budapest. — Temesváry Bela utazó Bécs. — Baria Henrik utazó Bécs. — Mass Herman utazó Budapest. — Hausslei Henrik utazó Berlin. — Csiky Dénes birtokos Sepros. — Román Oszkár utazó Bécs. — Wagner Gyula műépítész Budapest. Marik Rezső utazó Budapest. — Herzl Izidor utazó Bécs. — Schroyber József utazó Bécs. — Grünfeld Ignácz utazó Budapest. — Báro Jozsika birtokos Budapest. — Kronbach József utazó Berlin. — Frank Ottó utazó Bécs. — Schwarz Siegfried utazó Bécs. — Honuska Bruno utazó Prága.

Vass Szálloda. Ruz János jegyző Nagylak. — Rákos Jenő utazó Budapest. — Straus N. kereskedő Borosjenő. — Dávid Mór utazó Bécs. — Berger Heinrich utazó Bécs. — Fischer Gyula utazó Bécs. — Jakab M. utazó Bécs. — Molnár György birtokos Kunagota. — Szalai N. kereskedő Világos. — Slezinger Mark Szabadhely. — Nestor Romolus lelkész Csanád. — Steinhardt Emil utazó Bécs. — Kádár János közgyám N.-Halmagy. — Szalkay Robert kereskedő Temesvár. — Petrovics N. ügyvéd Nagylak. — Mis König utazó Prága. — Anna Pál lelkész Taucz.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesbes szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérlét 5. sz.

Páratlan

Szerdán, 1900. évi október hó 3-án:

A kuruczfurfang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszimű 3 felvonásban, dalokkal és táncszal. Irta: Bokor József.

S Z E M É L Y E K:

Ozv. Becskyné Bácsné.	Tulokiné . . . Kalocsa R.
Ilona . . . . . Parlagi K.	Somfáné . . . Tolnayné.
Bögözy . . . . . Mezei Péter.	István . . . . . Czako V.
Senki Tamás László Gy.	Vöfely . . . . . Buda F.
Tetény Gábor Palágyi L.	Czinka Panna Angyal Ilka.
Bedő István . . . Fenyéri Mór.	Pál barát . . . Nyilassi M.
Bösz, neje . . . Felhő Rózi.	Bálint . . . . . Szadai F.
Katicza . . . . . Harmath J.	Futár . . . . . Nemes S.
Futó, kurucz Erczkövy K.	Csatlós . . . . . Bánáthy E.

Küzdete 7 órakor.

2193—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetés kivonat.

Az aradi kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinctár és Arad város közönsége végrehajtóknak Gerics József-né végrehajtást szenvedő elleni 199 kor 54 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszk.) területén lévő Arad városában fekvő p 71309 sz. tjkvben A I. + 2. alatt foglalt ingatlanságra az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 18-ik napján d. u. 3 órakor az igazságtügyi palota 48 sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságtügyi-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi április hó 29. napján.

Az aradi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

2775

Zubor,
kir. tszéki bíró.

3067—1900. pm.

Figyelmeztetés.

A szüret alkalmából a bortermelők figyelmeztetnek, hogy az 1893. évi XXIII. t. cz. és az arra vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész. kiejedt törkölyborba vizet keverni, bármilyen mennyiségben is, feltétlenül tilos még akkor is, ha ezt maga a vevő kíváná, továbbá tilos a természetes bornak a törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az 53850—897. számú rendeletben körülírt megszorítással. Figyelmeztetnek továbbá arra

is, hogy a ki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az idézett törvényzikk értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezen felül még két hónapig terjedhető elzárással büntetettik, s ezenkívül az illetőktől a tiltott módon kezelt borok még el is kobzandók.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 17-én.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

!!! A LEGJOBB KÉZZEL CSOMÓZOTT SMYRNA-SZŐNYEGEK !!!

legfinomabb gyanju-aryagból, valódi növényi festékek,

a „Honi ipar“ legmagasabb vívmánya Torontáli Szőnyeggyár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy fenti gyár készítményeit Arad és vidékén kizárólag csak nálunk szerezheti be gyári áron.

Kiváló tisztelettel

Rosenblüh H. és Társa

ARAD, Szabadság-tér és Forray-utcza sarkán.

3190—1900. pm.

Pályázati hirdetés.

Közhírré teszem, hogy a nagyméltóságú magyar királyi földmívelésügyi miniszterium folyó évi szeptember hó 18-áról kelt 8347—1900. eln. sz. leiratával az 1901 évi január hó 1-én betöltendő állami állatorvosi állásokra a pályázatot karta.

A pályázati kérvények folyó évi október hó 15-ig nyújthatók be, és pedig azoké, kik jelenleg közszolgálatban állanak nálam, kik pedig közszolgálatban nem állanak közvetlenül a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszteriumnál.

A pályázati egyéb feltételek hivatalomban a nivalatos órák alatt bármikor betekintheők.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 18-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

24694—1900. számhoz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége bihar-püspöki máv. kavicsbányájában az 1901-ik évben végrehajtandó kavics- és homok-termelés, kocsiba rakás, kavicsréteg lefedés és ezekkel kapcsolatos összes munkák biztosítására ezennel nyilvános ajánlati verseny-tárgyalást hirdet.

A munkaterv szerint az 1901-ik évben mintegy 19000 kbm. rostált és 56000 köbméter rostálatlan kavics lesz termelendő és felrakandó. Együttal biztosítani kívánja a nevezett üzletvezetőség az ezen bányában 1902. és 1903. években termelendő kavics- és homok-mennyiséget is. A mennyiségek azonban a jelenleg kiírt mennyiségnél korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek.

Az 1902. és 1903. években termelendő kavics-mennyiség a kötendő munka-egyezmény értelmében az előző év utolsó negyedében fog a szállító-nak tudomására adatni.

A szállítás a m. k. államvasutaknál érvényben lévő 1896. évi 122291. sz. a. kelt általános szállítási, valamint a munka-egyezményben foglalt egyéb feltételek szerint eszközöndő.

Részletes felvilágosítás nyerhető a nagyváradi osztálymérnökségnél.

Ugyanott kapható az ajánlati mintalap is. A munkák tárgyában az ajánlati mintalapokba az egységárok bejegyzése által teendő ajánlatok legkésőbb 1900. október hó 9-ik napjának d. e. 12 óráig nyújthatók be az üzletvezetőség titkári hivatalánál (Kolozsvár E. M. K. E. palota I. emelet.)

Az ajánlatokba az egységárok úgy számokkal, valamint szavakkal is kiírandók.

Vakarások vagy javításokat tartalmazó ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok ivenkint 1 koronás bélyeggel látandók el és lepecsételve a következő felirattal ellátva nyújthatók be.

„Ajánlat a Bihar-püspöki kavics-termelési munkákra 24694—1900. sz.-hoz.

Megjegyztetik, hogy csakis az öz-

szes munkákra kiterjeszkedő és fenntebb megjelölt, a munkához kötött feltételeket is magában foglaló ajánlati mintákon tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Minden ajánlattevő köteles 1900. évi október hó 8-án déli 12 óráig 1000 korona, azaz: Egyezer korona bánatpénzt az üzletvezetőség gyűjtőpénztárába (E. M. K. E. palota földszint) készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. Az értékpapírosok a legutóbbi 14 napnál nem régiebb napi árfolyammal számítottak, de semmi esetre sem névértéken felül.

Távirati, vagy késve érkezett ajánlatok nem lesznek figyelembevéve.

Minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad és azt vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát fenntartja magának az üzletvezetőség, tekintet nélkül a megajánlott egységárokra.

Kolozsvár, 1900. szeptember hó 20-ikán.

Az üzletvezetőség.

Ékszer-tárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételük által a legjutányosabb árban kaphatók:

Ugyanitt arany, ezüstneműek és

ZÁLOGJEGYEK

legmagasabb árban megvételnek 2508

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

71103—1/4

Hirdetmény.

a folyó 1900. évben megtartandó erdő-óri és vadóri szakvizsgák ügyében.

Az erdőóri szakvizsgák folyó évi október 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, M. Szigeten, Debreczenben, Kolozsváron, Székely-Udvárhelyen, Brassóban, Nagyszébenben, Temesváron, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vadóri vizsgák pedig az erdő-óri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, akik az erdőóri szakvizsgát vagy a vadóri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes hirdőfelügyelőhöz folyó évi október 10-ig nyújtsák be.

Budapest, 1900. szeptember 5-én

M. kir. Földmivelségi Minister.

Feladási hirdetmény.

A sztanecsfalvai kincstári birtokhoz tartozó A üzemosztály IV. tag 48., 49., 51., 53., 54. és 55. számú osztagaiból képezett 606.729 k. hold kiterjedésű vágásterület fatömege 1904. évi szeptember hó 30-áig terjedő kihasználási kötelezettséggel folyó évi október hó 15-én fog 15.000 (Tizenötezer) korona kikiáltási ár mellett zárt írásbeli ajánlatok útján az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál eladatni.

Vevő köteles a megvásárolt fát dönteni, a vágás területet a tuskókkal együtt gyökerestől kihasználni és irtás által szántásra teljesen alkalmas kitisztított állapotban átadni, viszont vevőnek szabadságában áll a vágásterületet legeltetésre és kapásnövények, valamint gabonafélék termelésére ingyen felhasználni a kihasználási időtartama alatt.

Az ajánlatok 2000 (Kettőezer) korona bánatpénzzel felszerelendők és folyó évi október hó 15-én déli 12 óráig az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál

benyújtandók, a hol a szerződés feltételei a hivatalos órákban megtekinthetők. Az ajánlatokban kiteendő számokkal és betűkkel a megajánlott ár és az ajánlattevő azon nyilatkozata, hogy a szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Későn benyújtott vagy kélsen fel nem szerelt ajánlatok valamint táviratok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1900. szept. hó.

2773

M. kir. földmivelségi miniszter.

Vendéglősök figyelmébe!

HOL?

vásárolható legjobb és legolcsóbb

háztartási, szálloda, vendéglő

és kávéházi berendezés

s minden más e szakmába vágó cikk.

HAJEK ANTAL

üveg- és porcellán-kereskedésében 2710

Forray-utca. **ARAD.** Üveg-udvar.

Állami koronával ellátott üveg-edény!

Vidéki megrendelések azonnal továbbíthatnak!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Szép fekete haja lehet

Ha egy kísérletet tesz

Hajós Árpád gyógytárában

MELANOGENT hogy ha vesz.

Egy kísérlet elegendő

S egy forint csak az ára,

Gyönyörű szép fekete lesz,

Büszke lesz a hajára.

Vagy ha aranszőke hajra

Könnyen akar szert tenni,

Hajós-féle patikában

GOLD-ELSET kell csak venni.

Biztos hatás, olcsó ára,

Kerül csak: **két koronába.**

Kapható egyedül csakis:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 22-İK SZÁM,

a megyeházzal szemben.

4489—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Reich Ede aradi lakos végrehajtatónak, özv. Vormittag Mihályné, mint ~~lesz~~ fia, Magdolna, János és Katalin t. és t. gyámja, továbbá Nikolausz József gyám által képviselt Vormittag József és Mihály, mint néh. Vormittag Mihály ismeretes örökösei, glogováci lakosok és dr. Fischer Jenő ügyvéd ügygondnok által képviselt ismeretlen tartozkodású örökösök végrehajtást szenvedettek elleni 1000 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, az Aradvárosában fekvő, a 142. sz. tkvben A + 1. sor alatt foglalt Farkas-utczában 9. sz. a. levő ház és telekből álló ingatlanságból Vormittag Mihályt illető jutalékára az árverést 1583 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 19-ik napján délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi ~~október~~ hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi július hó 20-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zubor,

kir. tvszéki bír.

2772